

UTSIRA KONTROLLUTVALG

INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALGET

Dato: fredag 11. september 2020
Tid: kl. 12.30
Sted: Allrommet, Siratunet

Forfall meldes til: Haugaland kontrollutvalgssekretariat IKS tlf 52 75 73 50 eller
mobiltlf. 95 98 69 79/77 /sms/ e-post: post@kontrollutvalgene.no

Medlem som må melde forfall eller anser seg inhabil, må gi melding om dette så tidlig som råd er.
Varamedlemmer vil bli innkalt særskilt. Saker merket *Unntatt offentlighet i medhold av off.l.*, sendes bare internt.

Sakskartet vil bli lagt ut på kommunens nettside og på www.kontrollutvalgene.no

Saksliste:

- 11/20 Godkjenning av protokoll 08.05.20**
- 12/20 Orientering fra administrasjonen – oppvekstsjef/rektor**
- 13/20 Arbeidet med plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2020- 2024 – 2.gang**
- 14/20 Valg av revisjon fra 01.07.21 –konkurransebasert eller interkommunalt samarbeid**
- 15/20 Budsjett for 2021 – kontrollarbeidet i kommunen – kontrollutvalgets forslag**
- 16/20 Revisors uavhengighetserklæring for 2020**
- 17/20 Referat- og orienteringssaker 11.09.20**

Eventuelt

Utsira/Aksdal, 04.09.20

Lodvar Mathiassen (sign.)
Kontrollutvalgsleder

Toril Hallsjø
utvalgssekretær

Kopi: Ordfører (møte- og talerett)
Revisor (møte- og talerett)
Rådmann (invitert/innkalt i sak xx7/20)
Varamedlemmer (til orientering)

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnr
Kontrollutvalget	11.09.20	11/20
Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	033	

GODKJENNING AV PROTOKOLL 08.05.20

Sekretariatets forslag til vedtak:

Protokollen fra møtet i Utsira kontrollutvalg den 08.05.20 godkjennes.

Vedlegg: Protokoll fra møtet 05.08.20

Saksorientering

Vedlagt følger utkast til protokoll fra kontrollutvalgets møte den 08.05.20.

Protokollen er gjennomlest og godkjent av leder i etterkant av møtet og oversendt administrasjonen og kommunestyret til orientering. Det er ikke framkommet merknader til vedlagt protokoll.

Protokollen fra forrige møte godkjennes formelt i dette møtet, og utvalgsleder vil så signere protokollen.

Aksdal, 04.09.20

Toril Hallsjø (sign.)
Daglig leder/utvalgssekretær

UTSIRA KONTROLLUTVALG

PROTOKOLL

Fredag **8. mai 2020** ble det avholdt møte i Utsira kontrollutvalg under ledelse av leder Lodvar Mathiassen.

MØTESTED:	Allrommet, Siratun
MØTESTART/MØTESLUTT:	kl.13.00 – kl. 14.20
MØTENDE MEDLEMMER:	Lodvar Mathiassen (BL), Kai Børresen (FL), A Thi Kim (BL), Bjørg Skålnes (FL) og Rune Kvalvik (FL)
FORFALL:	Ingen
FRA SEKRETARIATET MØTTE:	Daglig leder/utvalgssekretær Toril Hallsjø, Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS
FRA REVISJONEN MØTTE:	Else Holst-Larsen, Deloitte AS
FRA ADMINISTRASJONEN MØTTE:	Rådmann Bjørn Aadnesen og økonomisjef Rune Solevåg i sak 7/20
ANDRE SOM MØTTE:	Ordfører Marte Eide Klovning (FL)
MERKNADER TIL INNKALLING:	Ingen
MERKNADER TIL SAKSLISTE:	Ingen

FØLGENDE SAKER BLE BEHANDLET:

SAK 6/20 GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTET 13.02.20

Sekretariatets innstilling:

Protokollen fra møtet i Utsira kontrollutvalg den 13.02.20 godkjennes.

Behandling i kontrollutvalget 08.05.20:

Utvalgsleder etterlyste saken fra utvalget om vannverket. Saken var oversendt til behandling i kommunestyret, men administrasjonen hadde oversett den til aprilmøtet. Den vil da komme opp i junimøtet. Ellers hadde utvalget ingen merknader til protokollen.

Enstemmig vedtak i kontrollutvalget 08.05.20:

Protokollen fra møtet i Utsira kontrollutvalg den 13.02.20 godkjennes.

SAK 7/20 UTSIRA KOMMUNES ÅRSREGNSKAP 2019 – KONTROLL-UTVALGETS UTTALELSE**Sekretariatets innstilling:**

Utsira kontrollutvalg vedtar vedlagte uttalelse til Utsira kommunes årsregnskap for 2019 slik den foreligger (med disse endringene/tilleggene).

Behandling i kontrollutvalget 08.05.20:

Utvalgsleder innledet. Økonomisjef orienterte om prosess, budsjettkontroll og driftsresultatet. Ved regnskapsavslutningen i år var det benyttet Deloitte Connect, og det fungerte godt og han var fornøyd med samarbeidet. Rapportering til kommunestyret skjer tre ganger pr år.

Regnskapsresultatet viser 1,6 mill. kr i overskudd og et netto driftsresultat ble 2,8 mill., som er svært bra. Regnskapet viser at 83 % er lønnsutgifter. De største investeringene i fjor var omsorgs-boligene og ventilasjonsanlegget. Disse hadde også gått over flere år. Regnskapet viste 1,3 mill. i ubrukte midler, og kommunestyret har vedtatt at 0,6 mill. skal spares.

Utvalget hadde spørsmål om leieinntektene til omsorgsboligene dekket utgiftene til lånene. Økonomisjef opplyste at leien ble subsidiert fordi kommunen er mer opptatt av nytten/formålet bak boligene, enn ved privat drift, som har overskudd som mål.

Ordfører hadde spørsmål om driften av sykehjemmet. Det ble svart at det vil komme justeringer til høsten. Hun hadde også spørsmål om det var mulig å redusere eiendomsskatten. Økonomisjef viste til at det er politikk og en prioriteringssak for de folkevalgte.

Revisor hadde levert rein beretning og det var ikke tatt med noe spesielt i rapporten. Som tidligere trakk hun fram at kommunen er oversiktlig og lett kontrollerbar, men på minussiden er det arbeidskrevende og sårbart med en ansatt innen økonomiområdet.

Utvalget var også opptatt av befolkningsutviklingen, og det ble oppgitt 193 innbyggere pr mai.

Ellers sluttet de seg til uttalelsen slik det var lagt fram.

Enstemmig vedtak i kontrollutvalget 08.05.20 og uttalelse til kommunestyret:

Utsira kontrollutvalg vedtar vedlagt uttalelse til Utsira kommunes årsregnskap for 2019 slik den foreligger:

Årsregnskapet er gjort opp med et regnskapsmessig mindreforbruk/overskudd på kr 1 649 575.

Kontrollutvalget merker seg at Utsira kommunes årsregnskap for 2019 viser et positivt netto driftsresultat med 2,9 mill. kr mot 4,8 mill. i 2018. Det vil si et nøkkeltall på 7 %, og som er et svært bra resultat isolert sett.

Den økonomiske situasjonen for kommunen må likevel fortsatt vurderes nøye framover da kommunens økonomi er sårbar knyttet til uforutsigbarhet når det gjelder endringer i modell for rammetilskudd og folketallsutvikling.

Budsjettkontrollen har vært god innenfor ansvarsområdene. Det er gjort greie for reguleringer og avvik i rådmannens årsmelding og økonomisjefens kommentarer til regnskapet.

Under henvisning til utvalgets egen gjennomgang av regnskapsdokumentene og revisjonsberetningen for 2019, mener kontrollutvalget at årsregnskapet for 2019 totalt sett gir et forsvarlig uttrykk for resultatet av kommunens virksomhet i 2019 og for kommunens økonomiske stilling pr. 31.12.19.

Ut over ovennevnte har kontrollutvalget ingen ytterligere merknader til Utsira kommunes årsregnskap for 2019.

SAK 8/20 ARBEIDET MED PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON OG EIERSKAPSKONTROLL 2020-2024 – ENDRET PROSESSPLAN

Sekretariatets innstilling:

Utsira kontrollutvalg planlegger å behandle ny Plan for forvaltningsrevisjon og Plan for eierskapskontroll for 2020-2024 på følgende måte:

- administrasjonen inviteres til å legge fram forslag til prosjekter innen juli,
- innbyggerne inviteres til å sende inn forslag til prosjekter, etter initiativ fra utvalgsleder i hans brev av 27.04.20,
- andre folkevalgte inviteres til å komme med innspill i forkant av kommunestyremøtet i juni,
- **maimøtet:** kontrollutvalget drøfter forslag til prosjekter på grunnlag av sekretariatets forslag, som er basert på Deloitte sine innspill fra andre kommuner,
- **septembermøtet:** Kontrollutvalget foretar en vurdering av og prioritering av aktuelle prosjekter på grunnlag av innkomne innspill,
- **novembermøtet:** Utkast til plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll blir lagt fram for utvalget for godkjenning og videresendelse til kommunestyret, eller til ny behandling i neste møte.
- **desember:** Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2020 – 2024 er vedtatt eller på ny til behandling av kontrollutvalget og videresendes kommunestyret for sluttbehandling.

Behandling i kontrollutvalget 08.05.20:

Utvalgsleder orienterte om sitt brev til innbyggerne, hvor det ble bedt om innspill til ny plan.

Det var til nå ikke innkommet forslag til tema til dette møtet, men det vil være mulig å komme med innspill ut august måned. Sekretær ble bedt om å minne innbyggerne på om dette i løpet av sommeren.

Utvalget drøftet ulike tema som kunne være aktuelle som prosjekt eller be administrasjonen svare nærmere på.

Av det som ble nevnt var blant annet:

- kommunens informasjonskanaler,
- spesialundervisningen,
- skolefritidsordningen,
- samarbeidet av tjenester for barn og unge med særlige behov,
- prosjektstyring og
- kontrakts- og leverandøroppfølging.

Ellers sluttet utvalget seg til ny prosessplan.

Enstemmig vedtak i kontrollutvalget 08.05.20:

Utsira kontrollutvalg planlegger å behandle ny Plan for forvaltningsrevisjon og Plan for eierskapskontroll for 2020-2024 på følgende måte:

- *administrasjonen inviteres til å legge fram forslag til prosjekter innen juli,*
- *innbyggerne inviteres til å sende inn forslag til prosjekter, etter initiativ fra utvalgsleder i hans brev av 27.04.20,*
- *andre folkevalgte inviteres til å komme med innspill i forkant av kommunestyremøtet i juni,*
- ***maimøtet:** kontrollutvalget drøfter forslag til prosjekter på grunnlag av sekretariatets forslag, som er basert på Deloitte sine innspill fra andre kommuner,*
- ***septembermøtet:** Kontrollutvalget foretar en vurdering av og prioritering av aktuelle prosjekter på grunnlag av innkomne innspill,*
- ***novembermøtet:** Utkast til plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll blir lagt fram for utvalget for godkjenning og videresendelse til kommunestyret, eller til ny behandling i neste møte.*
- ***desember:** Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2020 – 2024 er vedtatt eller på ny til behandling av kontrollutvalget og videresendes kommunestyret for sluttbehandling.*

SAK 9/20 REGLEMENTET TIL KONTROLLUTVALGET – ENDRINGER ETTER NY KOMMUNELOV

Sekretariatets innstilling:

Utsira kommunestyre vedtar å oppdatere reglementet for Utsira kontrollutvalg som følge av ny kommunelov.

Reglementet blir endret i samsvar med vedlagt reglement (med tillegg/endringer).

Behandling i kontrollutvalget 08.05.20:

Sekretær innledet. Hun framhevet at utvalget skal være et kompetent, uavhengig, objektivt og synlig organ med høy integritet.

Revisor ble spurt om nytt i kommuneloven for revisor. Hun orienterte om at loven nå krever at revisor skal foreta en «forenklet etterlevelseskontroll» av økonomiforvaltningen. Hun hadde problemer med å forstå at dette var en ny oppgave, da det ligger allerede i dag til god revisjonskvalitet å sjekke at kommunen har god internkontroll. Det er sagt at det ikke skal brukes mye tid på dette. Frist for slik uttalelse er 30. juni.

Utvalget hadde ingen tillegg eller endringer og sluttet seg til forslaget, slik det var framlagt.

Enstemmig vedtak i kontrollutvalget 08.05.20 og innstilling til kommunestyret:

Utsira kommunestyre vedtar oppdatert reglement for Utsira kontrollutvalg som følge av ny kommunelov.

Reglementet blir endret i samsvar med vedlagt reglement.

SAK 10/20 REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER 08.05.20

13. Statusoversikt pr. april 2020
14. Kontrollrapport 2019 vedr. skatteoppkreveren for Utsira kommune
15. Haugaland Brann og redning IKS – protokoll fra representantskapsmøte 23.04.20
16. Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS – representantskapsmøte 27.04.20
17. Haugaland Kraft AS – innkalling til representantskapsmøte 30.04.20
18. Kommunal Rapport - 22.04.20 – «Hvorfor er tilsyn og kontroll blitt så viktig?»

Behandling i kontrollutvalget 08.05.20:

Utvalgssekretær gjorde greie for referatsakene. Utvalget hadde ingen merknader.

Enstemmig vedtak i kontrollutvalget 08.05.20:

Referatsaker 13-18 blir tatt til orientering.

Eventuelt

Opplæring - kontrollutvalget og deres ansvar

Ordfører lurte på hva som var gitt av opplæring til kontrollutvalget. Sekretær viste til samling for alle kontrollutvalgene i Aksdal i november, i Sandnes i januar og landskonferanse på Gardermoen. Utvalget mente det var vanskelig og kostbart å delta på disse. Sekretær hadde hatt en innføring på første møtet i høst, men at enkelte temaer sikkert kunne tas opp igjen.

Utvalgsleder mente kommunens folkevalgtopplæring burde ha vært mer fokusert på møtereglementet. Ordfører framhevet at kommunen har vedtatt etiske retningslinjer og at alle burde tenke gjennom hvordan en framstår.

Neste møte: fredag 11. september 2020

Utsira, 8. mai 2020

Lodvar Mathiassen (sign.)
Leder

Toril Hallsjø (sign.)
Utvalgssekretær

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnr
Kontrollutvalget	08.05.20	7/20

Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	216	

ORIENTERING FRÅ ADMINISTRASJONEN – OPPVEKSTSJEFEN

Sekretariatets forslag til vedtak:

Utsira kontrollutvalg tar oppvekstsjefens gjennomgang om sitt arbeids- og ansvarsområde til orientering.

Saksorientering:

Kontrollutvalget vedtok i møtet 13.02.20, sak 3/20 å invitere kommunale ledere til å komme å orientere om sitt arbeids- og ansvarsområde etter en plan. Vedtaket var følgende:

Utsira kontrollutvalg vedtar følgende plan for orienteringer fra administrasjonen i denne valgperioden:

08.05.20 Rådmann og økonomisjef

11.09.20 Rektor/oppvekstsjef

13.11.20 Biblioteksjef

2021

Møte 1 Miljø- og jordbrukssjef

Møte 2 Barnehagestyrer

Møte 3 Helsesjef

Møte 4 Assisterende rådmann

2022

Møte 1 Drifts- og utviklingssjef

Møte 2 Fysioterapeut

Møte 3 Økonomisjef

Tidsrammen settes til 30 min. inklusiv spørsmål.

Sekretariatet gis fullmakt til å invitere i en annen rekkefølge enn slik listen over kommunale ledere er satt opp dersom den som inviteres ikke har anledning til å stille i det aktuelle møtet.

Orienteringene er tenkt å gjøre utvalget bedre kjent med driften av kommunen og de utfordringer kommunen har. Planen/invitasjonen ble oversendt rådmannen 12.02.20. Det gikk fram i brevet at tidspunktene kunne endres/byttes for de inviterte.

Oppvekstsjef/rektor Arna Leidland er kontaktet i forkant av utsending av sakskart og hun stiller. Hun opplyser at samme dag skal hun delta på Teamsmøte med alle skolesjefene på Haugalandet, så hun vil varsle i forkant av om denne saken må skøves noe på sakslisten.

Innen hennes ansvarsområdet ligger skole, barnehage, SFO og bibliotek.

Sekretariatet foreslår at det blir orientert om følgende tema (kun veiledende):

Tjenesteområdene og tjenestetilbud

- Hvordan tjenesteområdene er organisert
- Hvilke tjenester som ligger til tjenesteområdene

De ansatte

- Fordeling på de ulike tjenestene
- Rekruttering av medarbeidere
- Eventuelle utfordringer når det gjelder rekruttering

Budsjett og regnskap

- Rammer
- Resultater

Tanker om framtiden

- Utfordringer
- Planer

Utvalget kan komme med innspill på emne og spørsmål i forkant av møtet, men helst så tidlig som mulig, slik at de inviterte kan forberede seg på dette.

Aksdal, 04.09.20

Toril Hallsjø

Daglig leder/utvalgssekretær

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnr
Kommunestyret	17.12.20	
Kontrollutvalget	13.11.20	
Kontrollutvalget	09.09.20	13/20
Kontrollutvalget	08.05.20	8/20

Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	216	

ARBEIDET MED PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON OG EIERSKAPSKONTROLL 2020-2024 – 2. GANG

Sekretariatets forslag til vedtak:

Utsira kontrollutvalg er enig om å ta inn følgende tema innen forvaltningsrevisjon de neste fire år i ny plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for 2020-2024:

.....

Utsira kontrollutvalg er enig om å ta inn følgende tema/selskap for eierskapskontroll:

.....

osv.

Utvalget tar saken opp til ny behandling i novembermøtet der de utvalgte prosjektene er innarbeidet i planene.

Saksorientering:

Bakgrunn

Forvaltningsrevisjon vil si å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak.

Etter kommunelovens § 23-3 skal kontrollutvalget «*minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner*».

Planen skal være basert på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens virksomhet og virksomheten i kommunens selskaper. Hensikten er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Planen er det kommunestyret som skal vedta. Kommunestyret kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planperioden.

Planprosessen

Kontrollutvalget vedtok i møtet 22.11.19, sak 18/19 og ikke bestille risiko- og vesentlighetsvurderinger og plan utarbeidet av Deloitte. Arbeidet var estimert til 83 timer. Det ble skissert en prosess for det videre arbeidet uten bruk av revisor.

Utsira har så få innbyggere at bruk av KOSTRA-tall er til liten hjelp i vurderingen av tallene for kommunen.

I møtet 08.05.20 orienterte utvalgsleder om hans brev 27.04.20, hvor det ble bedt om innspill fra innbyggerne til ny plan. Brevet var også lagt ut på kommunen nettside. Det var ikke innkommet forslag til tema til maimøtet, men det ble protollert at det ville være mulig å komme med innspill ut august måned.

Utvalget sluttet seg til følgende **prosessplan**:

Utsira kontrollutvalg planlegger å behandle ny Plan for forvaltningsrevisjon og Plan for eierskapskontroll for 2020-2024 på følgende måte:

- **administrasjonen** inviteres til å legge fram forslag til prosjekter innen juli,
- **innbyggerne** inviteres til å sende inn forslag til prosjekter, etter initiativ fra utvalgsleder i hans brev av 27.04.20,
- **andre folkevalgte** inviteres til å komme med innspill i forkant av kommunestyremøtet i juni,
- **maimøtet**: kontrollutvalget drøfter forslag til prosjekter på grunnlag av sekretariatets forslag, som er basert på Deloitte sine innspill fra andre kommuner,
- **septembermøtet**: Kontrollutvalget foretar en vurdering av og prioritering av aktuelle prosjekter på grunnlag av innkomne innspill,
- **novembermøtet**: Utkast til plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll blir lagt fram for utvalget for godkjenning og videresendelse til kommunestyret, eller til ny behandling i neste møte.
- **desember**: Plan er vedtatt eller på ny til behandling av kontrollutvalget og videresendes kommunestyret for sluttbehandling.

Utvalget drøftet ulike tema som kunne være aktuelle som prosjekt eller at utvalget ber administrasjonen svare nærmere på utvalgt tema.

Av prosjekter/tema som ble nevnt var bl.a.:

- kommunens informasjonskanaler,
- spesialundervisningen,
- skolefritidsordningen,
- samarbeidet av tjenester for barn og unge med særlige behov,
- prosjektstyring og
- kontrakts- og leverandøroppfølgning.

Innspill fra administrasjon, folkevalgte og innbyggere

Rådmannen har i e-post til sekretariatet 30.06.20 skrevet følgende:

Da vil rådmannen foreslå at «kommunens informasjonskanaler» blir vårt fokuserte forslag til innspill til plan for forvaltningsrevisjon i denne omgang.

Innspillet er tatt inn i formannskapsprotokollen under referatsakene fra møtet 20.08.20, sak 44/20. Det er ikke mottatt andre andre innspill fra folkevalgte eller innbyggere.

Arbeidet med tidligere planer og temaer i andre kommuner

I 2012 og 2016 var det også sekretariatet som utarbeidet plan for forvaltningsrevisjon og plan for selskapskontroll for Utsira kommune. Begge gangene kom arbeidet i gang om høsten. I 2012 pga vakanse ved sekretariatet og i 2016 var det kontrollutvalget som utsatte arbeidet. I 2012 og 2016 ble aktuelle prosjekter diskutert på bakgrunn av utvalgets og administrasjonen sine innspill på septembermøtet.

I novembermøtet 2012 ble forslagene satt opp med to aktuelle prosjekter: «**Helseavdelingen**» og «**Oppvekstavdelingen**», som senere ble vedtatt av kommunestyret i desember. For perioden 2016-2020 var dette de utvalgte temaene:

- **Internkontroll**
- **Vedtaksoppfølging**
- **Plan, byggesak og eiendom** (gjennomført 2017)

Sekretariatet vil, som tidligere år, ta inn i saksframlegget eksempler på prosjekt som andre kommuner har valgt som aktuelle prosjekt de neste fire år:

Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg (KST 21.09.20):

1. Kompetanse og rekruttering
2. Arbeidsmiljø og ytringsklima
3. Personvern og informasjonssikkerhet
4. Næringsutvikling

Eierskapskontroll:

1. Generell eierstyring

- Haugaland Kraft AS
- Haugaland Vekst IKS,
- Karmøy Næringsfond AS
- Karmsund Havn IKS

Tysvær kontrollutval (KST 22.09.20):

1. Beredskap, hendelser og katastrofer
2. Barnevern
3. Reduksjon av framtidig inntektsgrunnlag
4. Kontraktsoppfølging

Andre område som kan være aktuelle for forvaltningsrevisjon i perioden er:

- Samspelet mellom tilsette, administrasjon og folkevalde
- Manglande kompetanse

Eierskapkontroll 2020- 2024:

1. Generell eigarstyring

Andre selskap som kan være aktuelle for eigarskapskontroll er:

- Haugaland Kraft AS
- Haugaland Interkommunale Miljøverk IKS
- Haugaland Vekst IKS
- Friluftsrådet Vest

Suldal kontrollutvalg (KST 22.09.20):

- *Miljøtenesta (2020)*
- *Kritisk kompetanse (2021)*
- *Førebygging og tidlig innsats (2021)*
- *Styring og kontroll med investeringsprosjekt (2022)*
- *Forbetring og effektivisering (2022)*
- *Legetenesta og legevakta (2023)*
- *Integrering av flyktningar (2023)*

Følgjande prosjekt er uprioriterte:

- *Spesialundervisning*
- *Barneverntenesta*
- *Beredskap/koronahandtering*

Prioritert eigarskapskontroll:

- *IVAR IKS*

Kvitsøy kontrollutvalg (KU 10.06.20): (ikke ferdig prioritert – gjøres på møtet 30.09)

- Kjøp av kommunale tjenester fra andre
- Fysioterapi-, ergoterapi- og psykologtjenesten
- Etikk og habilitet
- Skolemiljø
- Covid 19-pandemien
- Lokal beredskap/kompetanse
- Legetjeneste organisering
- Kloakk ihht. lover/regler
- Tidsaspektet fra plan til ferdig behandling ift næring
- Driftstilpasningsprosjektet
- Robust egen kommune
- Interkommunale tjenester, spesielt de mindre tjenestene
- Lokaldemokrati Nepotisme (oppfølging av politiske og administrative vedtak)
- Oppfølging av politiske og administrative vedtak

Sekretariatets kommentarer

Ved oppstart av planprosessen i november 2019 støttet revisor valget om ikke å bruke revisjonen til utarbeide plan. Det ble poengtert at innspill må komme fra kommunen selv, dvs. utvalget, administrasjonen, de folkevalgte og innbyggerne. Alle parter må bidra til å få en god og aktuell plan.

Sist møte ble det seks tema tatt opp (se øverst side 3). Utvalget må drøfte om disse fortsatt er aktuelle og/eller om det bør være andre eller flere tema som bør tas inn i planen.

Forslag til Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2020-2024 vil bli lagt fram i novembermøtet og utvalget vil da behandle saken og innstille overfor kommunestyre sitt desembermøtet. De utvalgte prosjektene vil da være innarbeidet i planen.

Planperioden går ett år ut over kommunestyreperioden til 2024, da ny plan ikke vil bli vedtatt av kommunestyret før høsten etter valget i 2023.

Bestilling av forvaltningsrevisjoner skal skje med utgangspunkt i den plan som kommunestyret vedtar, og den budsjettammen kontrollutvalget har til rådighet. Utfra dagen ramme betyr det at utvalget kan bestille ca. et prosjekt i perioden fra revisor. Planen kan imidlertid også brukes til å stille spørsmål og be om redegjørelse om aktuelle tema fra administrasjonen i løpet av planperioden.

Aksdal, 04.09.20

Toril Hallsjø
Daglig leder/utvalgssekretær

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnr
Kommunestyret	05.11.20	
Kontrollutvalet	11.09.20	14/20
Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	216	

VALG AV REVISJON FRA 01.07.21 – KONKURRANSEBASERT ELLER INTERKOMMUNALT SAMARBEID

Sekretariatets innstilling:

ALTERNATIV A

*Utsira kontrollutvalg vil anbefale Utsira kommune å velge **interkommunalt samarbeid** om levering av revisjonstjenester gjennom å søke opptak som eier i Rogaland Revisjon IKS fra 01.07.21.*

Selskapet vil da bli kommunens oppdragsansvarlig revisor innen regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll i årene framover.

Sak om innholdet i samarbeidsavtalen legges fram for utvalget før oppstart.

og innstilling til kommunestyret:

*Utsira kommunestyre velger å gå inn i et **interkommunalt samarbeid** om levering av revisjonstjenester gjennom å søke opptak som eier i Rogaland Revisjon IKS fra 01.07.21.*

Selskapet vil da bli kommunens oppdragsansvarlig revisor innen regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll i årene framover.

Rådmannen legger fram sak om den nye selskapsavtalen og finansiering av innskudd senere i høst eller på nyåret 2021.

ALTERNATIV B

*Utsira kontrollutvalg vil anbefale Utsira kommune å fortsette og **kjøre alle revisjonstjenester i markedet** gjennom å konkurranseutsette tjenesten i nytt anbud høsten 2020.*

Kontrollutvalgssekretariatet knytter til seg nødvendig hjelp fra Innkjøpssamarbeidet på Haugalandet og økonomisjefen i kommunen ved utforming av konkurransegrunnlaget og ved evaluering av anbudene.

Sekretariatet forbereder sak til kontrollutvalget og kommunestyret våren 2021 om valg av revisor fra 01.07.21.

I konkurransegrunnlaget settes opp følgende tildelingskriterier:

- ☐ pris 35 %
- ☐ kvalitet 65 % (spesifiseres nærmere vedr. kompetanse, erfaring og løsningsforslag).

I fastdelen inngår hoveddel av regnskapsrevisor oppgaver, dvs. revisjon av årsregnskap, forenklet etterlevelseskontroll, diverse attestasjoner, spillemiddelregnskap, finansreglement, lån, beboerregnskap, EU-prosjekter, osv. (spesifiseres nærmere i konkurransegrunnlaget).

I timebetalt oppdrag inngår bestilling av forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Fullstendig beskrivelse av leveransen vil følge i «kravspesifikasjon».

Estimert verdi på avtalen er samlet 0,2 mill. kroner årlig. Total kontraktsverdi er ca. 1 mill. kroner.

Disse beløpene beror på estimer med bakgrunn i historiske tall og skal ikke medføre noen forpliktelse for oppdragsgiver eller rettigheter for tilbyder. Det tas forbehold om endringer i volum som følge av endrede økonomiske rammevilkår, prosjekter og kommunal aktivitet.

Rammeavtalen trer i kraft fra 01.07.21 og varer til 30.06.2025. Oppdragsgiver vil ha en opsjon på å forlenge avtalen i ytterligere 1 + 1 år, i henhold til de vilkår som er avtalt i kontrakten.

og innstilling til kommunestyret:

*Utsira kommunestyre velger å fortsette og **kjøre alle revisjonstjenester i markedet** gjennom å konkurranseutsette tjenesten i nytt anbud høsten 2020.*

Kontrollutvalgssekretariatet knytter til seg nødvendig hjelp fra Innkjøpssamarbeidet på Haugalandet og økonomisjefen i kommunen ved utforming av konkurransegrunnlaget og ved evaluering av anbudene.

Sekretariatet forbereder sak til kontrollutvalget og kommunestyret våren 2021 om valg av revisor fra 01.07.21 på bakgrunn av innleverte tilbud.

- Vedlegg:**
- 1.Revisorforeningen – revisjon i kommuner
 - 2.Revisorforeningen –kommuner med privat revisjon – 2019
 3. Sammendrag - masteroppgave 2018 v/NHH om konkurranseutsatt revisjon

Saksorientering

Etter kommuneloven § 23-2 ligger det til kontrollutvalget å føre tilsyn og å påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning. Videre, etter kommuneloven § 24-1, er det kommunestyret *selv*, etter innstilling fra kontrollutvalget, som avgjør om kommunen skal ansette egne revisorer, delta i interkommunalt samarbeid om revisjon eller inngå avtale med en annen revisor, dvs. at tjenesten konkurranseutsettes.

Utsira kommunestyre vedtok i møtet 17.06.19, sak 20/19 følgende:

Utsira kommunestyre vedtar å nytte seg av retten til å forlenge avtalen med 1 år med revisjonsselskapet Deloitte AS om levering av revisjonstjenester til Utsira kommune fram til 30.06.21.

Utsira kommunestyre gir kontrollutvalget fullmakt til å utforme konkurransegrunnlaget og forberede sak om innkjøp av revisjonstjenester i 2020 med virkning fra 01.07.21.

Vedtaket hadde bakgrunn i kommunestyrevedtak i møtet 26.11.15, sak 65/15:

Utsira kommunestyre velger revisjonsselskapet Deloitte AS som kommunen sin revisor fra 01.07.16 til 30.06.20, og med opsjon for kommunen til å forlenge avtalen med 2 år.

Bakgrunn

Dagens avtale utløper neste år, så iverksettelse med anbudsarbeidet må starte i høst. Fra Rådmannsforum på Haugalandet er sekretariatet blitt informert om at Rogaland Revisjon IKS i februar har hatt møte med administrasjonen i Haugesund, Karmøy og Tysvær for å markedsføre sine tjenester og for å signalisere at de var interessert i en utvidelse av selskapet på eiersiden av kommunene på Haugalandet.

Lovverket er imidlertid slik at det er kontrollutvalget som må ta initiativ til forslag til endring av revisjonsordning og gi innstilling til kommunestyret, ikke rådmann eller økonomisjef.

I sak til junimøtene til Karmøy og Sveio kontrollutvalg om at kommende anbudsprosess var blitt forsinket på pga. koronapandemien i vår, vedtok Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalget 17.06.20, sak 19/20 følgende:

Karmøy kontroll og kvalitetsutvalg tar sak om kommende anbudsprosess om levering av revisjonstjenester til Karmøy kommune fra 01.07.21 til orientering.

Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg ber sekretariatet om å lage en saksutredning knyttet til valg av revisjonsordning til neste møte i august.

Utvalget var enig i at det ønsket å få en sak opp i neste møte om kostnader til revisjon opp mot andre kommuner, fordeler og ulemper med kjøp av revisjonstjenester i markedet (konkurranseutsetting) og en vurdering opp mot et interkommunalt samarbeid med mulig opptak i Rogaland Revisjon IKS.

Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg vedtok i møtet 26.08.20, sak 26/20 å innstille med 5 mot 2 stemmer å anbefale interkommunalt samarbeid for anbud de kommende år.

Vedtaket i Sveio kontroll- og kvalitetsutval 22.06.20, sak 17/20 var følgende:

Sveio kontroll- og kvalitetsutval ber sekretariatet om å lage eit saksframlegg knytte til val av revisjonsordning til neste møte i september, og om mogeleg invitere Rogaland Revisjon IKS til å presentere seg.

Sekretariatet har senere drøftet internt om Rogaland Revisjon bør gis anledning til å presentere seg da det gir selskapet en fordel i forhold til andre selskapene. Dersom utvalget ønsker en presentasjon mener sekretariatet at selskapet evt. kan inviteres til novembermøtet, ut fra da at det vil være klart hvilket alternativ kommunestyret har valgt.

Kontrollutvalgslederne på Haugalandet ble i e-post i juni 2020 gjort oppmerksom på Karmøy og Sveio sine vedtak, og at sekretariatet forberedte en sak til utvalgene i august og september. Alle lederne har gitt tilbakemelding om at de ønsker saken på sakslisten.

Konkurransebasert revisjon

Haugesund kommune gikk ut av det interkommunale samarbeidet i 2005 og har konkurranseutsatt sine revisjonstjenester siden 2006. De andre Haugalands kommunene gikk ut i markedet fra høsten 2011 da en sak om interkommunalt revisjonssamarbeid mellom Haugaland Kommunerevisjon og Indre Hordaland Revisjonsdistrikt hadde strandet. Det var Karmøy kommune som gjennom sitt kommunestyrevedtak 14.12.10, sak 78/10 sa opp revisjonsavtalen med Kommunerevisjon Vest (som skulle være det nye navnet på revisjonssamarbeidet etter 01.01.12). Alle de øvrige åtte kommunene i § 27-samarbeidet Haugaland kommunerevisjon hadde da gjort vedtak om fusjonen. Sekretariatet startet anbudsprosessen senhøsten 2011, anbudsfrikt på nyåret og politisk behandling våren 2012. Selskapet Deloitte AS ble valgt som leverandør og de hadde avtale med kommunen fra 01.07.12 til 30.06.16.

Anbudsprosessen i 2015 hadde oppstart om våren og siste politisk behandling senhøsten 2015. Revisjonsselskapet KPMG AS ble da valgt for 4 år med mulighet for opsjon med 2 år.

Ved begge disse anbudsrundene var det kontrollutvalgene som godkjente konkurransegrunnlaget, uten at kommunestyret direkte hadde delegert oppgaven til utvalget. Ved spørsmål om bruk av opsjon eller ny anbudsrunde i fjor, ble denne fullmakten tatt inn i innstillingen fra kontrollutvalget til kommunestyret.

Konkurransesutsetting

Konkurransesutsetting av tjenester er en omfattende prosess. Konkurransesgrunnlaget og tildelingskriteriene må utarbeides og godkjennes. Anbudet skal så kunngjøres i den nasjonale databasen Doffin og TED, avhengig av EØS-terskelverdi, med rette frister (minimum 45 dager). Tilbudene skal vurderes og innstilling utarbeides og legges fram for kontrollutvalget og deretter kommunestyret. Kontrakt må skrives ut i etterkant, etter at vedtak foreligger, og etter at karenstiden er utløpt.

Normalt vil tidsforløpet ved en slik anbudsprosess være opptil $\frac{3}{4}$ år. Ved den første anbudsprosessen i 2011-2012 var det oppstart senhøsten 2011, anbudsfrist på nyåret og politisk behandling våren 2012. Ved sist anbudsprosess var det oppstart våren 2015 og politisk behandling senhøsten 2015.

Ved skifte av leverandør vil det for selskapene være behov for tid til opp- eller nedbemanning eller omrokking ca. et halvår i forkant av avtalen trer i kraft.

Første gang kommunen gikk ut i markedet i 2011 hastet det. Den gang ble det lagt opp til en avtaleperiode med 3 år og 1 år opsjon, og opsjonen ble senere benyttet. Neste anbudsrunde i 2015 kom valg av leverandør midt i overgangen mellom to kommunestyreperioder, dvs. «gammelt» kontrollutvalg og «nytt» kommunestyre.

Nåværende avtale er på 4 år og 2 år opsjon. Det skyldes at de innkjøpskyndige ga uttrykk for at revisjonsavtaler kunne strekke seg over flere år enn de normale 4 årene, fordi det er et fast oppdrag til fast pris. Signalene i dag er at dersom avtalen også inneholder opsjon på kjøp av forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll, vil dette være et tjenestekjøp og avtaletiden bør da settes maksimalt til 4 år.

De fleste kommuner som har konkurranseutsatt sine revisjonstjenester (rundt 60 kommuner i 2018 og nå ca. 47 i 2020 etter siste kommunereform med kommunesammenslåinger), har avtale med samme revisjonsselskap om kjøp av regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon. Det har bakgrunn i en synergi/samvirke-effekt som revisorene kan benytte seg av når de legger fram forslag til aktuelle forvaltningsrevisjonsprosjekt. Sekretariatet støtter dette, og vil ikke foreslå endring av denne praksisen.

Bergen kontrollutvalg har valgt å dele sine revisjonsoppdrag i to anbud, men disse oppdragene er svært store, da deres kjøp/budsjett årlig ligger på kr 6-8 mill. kroner til revisjon. Deres sekretariat (to jurister) mente også at det var mest hensiktsmessig å lyse ut konkurransen for alle revisjonsformene samtidig, men valgt arbeidsgruppe anbefalte likevel at de fortsatte med opplegget med å dele oppdraget opp i to kontrakter. Anbudet for regnskapsrevisjonstjenester ble sendt ut i våren 2020 og for forvaltningsrevisjonstjenester nå i høst 2020. Den siste avtalen løper ut 31.12.20, så prosessen er i gang.

Sekretariatet, sammen med innkjøpsansvarlig i Haugesund i 2011 og innkjøpsansvarlig i Tysvær i 2015, forberedte sakene til de ti (nå ni) kommunene og kontrollutvalgene gjorde sin innstillinger til kommunestyrene, sist altså høsten 2015.

Suldal kommune valgte i 2015 å bli medeier i Rogaland Revisjon IKS, og kjøper dermed **ikke sine** revisjonstjenestene i markedet. Det interkommunale selskapet i sørfylket vant deres anbud i 2011 og kontrollutvalget innstilte over kommunestyret senere på at kommunen skulle søke om å bli tatt opp som eier i selskapet. I tillegg til sak om godkjenning i representantskapet, hadde alle eierkommunene også sak til kommunestyret om å godkjenne endring i selskapets vedtekter. Ved inntreden i selskapet var det krav om tilskudd til selskapets eierkapital, som den gang var på kr 50.000.

Anbudet til kommunene bør normalt ikke være felles, fordi loven krever at hvert kommunestyre gjør sitt eget valg av revisor. Av de ni kommunene på Haugalandet har pr i dag fire avtale med KPMG AS (Karmøy, Haugesund, Tysvær, Sauda) og fem kommuner med Deloitte AS (Vindafjord, Sveio, Etne, Bokn, Utsira).

Sekretariatet vil gjøre oppmerksom på at Time kontrollutvalg og Klepp kontrollutvalg i fjor likevel valgte å kjøre fellesanbud for revisjonstjenestene sine våren 2020. Det betyr at kommunestyrene måtte velge samme anbyder/leverandør basert på kontrollutvalgene sine innstillinger. Valgt anbyder var unntatt offentlighet til siste kommunestyre hadde behandlet saken.

For kommuneadministrasjonen og sekretariatet vil det alltid være en fordel med kontinuitet. Partene vil da være kjent med hverandre og det er etableres rutiner for samarbeidet. Samtidig kan det være bra med skifte av oppdragsansvarlige revisorer år om annet.

Imidlertid er det ikke sagt at det blir skifte av selskap ved hver anbudsrunde, da tjenesten ved konkurranseutsetting ofte bygger på valg av «*det økonomisk mest fordelaktige tilbud*» eller «*beste forhold mellom pris og kvalitet*». Så om kommunen er fornøyd med sin leverandør/revisor vil anbudet likevel medføre ny leverandør.

Sekretariatet skrev i opsjonssaken at ny anbudsrunde ville bli igangsatt ved at konkurransegrunnlaget ville bli lagt fram for kontrollutvalgene neste år, dvs. våren 2020 og at anbudsdokumentene lyst ut på forsommeren. Frist for innleverte tilbud ville da bli august og sak for kontrollutvalgene tidlig høst. Videre ville utvalgets innstilling så bli lagt fram for kommunestyret nov./des. 2020 og ny avtale med nåværende eller ny leverandør vil bli gjort gjeldende fra 01.07.21. Pga. vårens koronapandemi har denne tidsplanen blitt noe forsinket.

Ny framdriftsplan

Sekretariatet ser nå for seg at hovedstrategien til konkurransegrunnlaget vil bli lagt fram for kontrollutvalgene i august/september og at anbudsdokumentene blir lyst ut i høst. Sekretariatet vil tilpasse arbeidet basert på hvilken innstilling utvalgene gir til et mulig interkommunalt samarbeid. Frist for innleverte tilbud ville da bli oktober/november og sak for kontrollutvalgene og kommunestyret på nyåret 2021 og ny avtale med ny (eller tidligere) leverandør vil bli gjort gjeldende fra 01.07.21.

Den nye revisorloven var forventet skulle bli vedtatt av Stortinget før sommeren og satt i kraft i løpet av høsten 2020. Koronapandemien har medført at Stortingets videre behandling av ny revisorlov er blitt utsatt. Finanskomiteen startet sin behandling av lovproposisjonen tidligere i år. Utsettelsen innebærer antakelig at ny revisorlov tidligst kan settes i kraft fra 1. januar 2021.

Konkurransegrunnlaget

Konkurransegrunnlaget har tidligere vært delt i tre deler. Første del omfattet hvilke kvalifikasjonskrav kommunen stiller til de som skulle levere inn anbud. Det viktigste kravet som ble stilt var krav til autorisasjon som revisor, samt at firma som skulle levere inn anbud måtte ha de tekniske, økonomiske og faglige kvalifikasjonene som er nødvendig for å kunne revidere kommunen sine regnskap.

I den nye forskriften for kontroll og revisjon § 9 er det bl.a. satt følgende krav:

*Den oppdragsansvarlige for regnskapsrevisjon etter kommuneloven skal ha en **bachelor- eller mastergrad i regnskap og revisjon** i samsvar med Finanstilsynets krav til registrert og statsautorisert revisor gitt med hjemmel i revisorloven, **og i tillegg ha tre års praksis fra regnskapsrevisjon.***

Tildelingskriterier

Blant dem som kan være relevant for kontrollutvalgene å drøfte, utenom det som mest er formaliteter som vil gjelde alle type innkjøp, er tildelingskriteriene.

Tildelingen skjer på grunnlag av hvilket tilbud som er det beste forholdet mellom pris og kvalitet, basert på visse kriterier.

Tildelingskriteriene ble ved forrige anbudsrunde vektet av utvalgene følgende:

- ✓ pris 60 %
- ✓ kvalitet 40 % (oppgaveløsning/forståelse av oppdraget/kompetanse/erfaring)

Bergen kommune og sekretariatet for Vestland fylkeskommune for tre kontrollutvalg (Tysnes Kvam og Samnanger) valgte i vår ved sine anbudsrunder å vekte følgende:

- ✓ pris 40 %
- ✓ kvalitet 60 % (oppgaveløsning 30 %, kompetanse/erfaring 30 %)

Austevoll kontrollutvalg valgte å legge større vekt på pris med følgende vekting:

- ✓ pris 75 %
- ✓ kvalitet 25 % (oppgaveløsning 12,5 %, kompetanse/erfaring 12,50 %)

Vestlandssekretariatet skal nå sette i gang ha anbudsrunde for fem andre kommuner, hvor de vil innstille på vekting 40/60 for pris og kvalitet.

Fra Rogaland kontrollutvalgssekretariat har vi fått opplyst at anbud på revisjonstjenester for Klepp kommune og Time kommune våren 2020 har tildelingskriteriene vært følgende:

- ✓ pris 35 %
- ✓ kvalitet 65 %

Utarbeidelse av konkurransegrunnlaget ble overlatt til sekretariatet og de innkjøpsansvarlige i kommunene, etter at de hadde hatt samtaler med kommuneadministrasjonen og økonomiavdelingene. Sakene var unntatt offentlighet fram til etter at kommunestyrene hadde gjort vedtak i juni (utsatt offentlighet).

Det har videre vært lagt opp til at det skal gis en fast pris på regnskapsrevisjonen med tilhørende attestasjoner, inkludert attestasjon av krav om momskompensasjon. Prisen skulle også inkludere oppmøte i kontrollutvalget og kommunestyret, jfr. kravspesifikasjon.

Det er nå viktig at etterlevelseskontroll som er nytt påse-ansvar etter ny kommunelov tas med inn i den faste prisen.

For forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og granskninger har det vært bedt om en timepris som skulle være fast i anbudsperioden innenfor en stipulert timeramme. Denne timerammen har blitt satt basert på budsjetterte midler som kommunestyret har satt av til kontrollarbeidet i kommunen.

Sekretariatet vil anbefale, dersom utvalget velger å fortsette med konkurransebasert revisjon, at utarbeidelse av konkurransegrunnlaget blir delegert til sekretariatet og at sekretariatet knytter til seg nødvendig hjelp fra Innkjøpssamarbeidet på Haugalandet og økonomisjefen i kommunen ved utforming av konkurransegrunnlaget og ved evaluering av anbudene.

Sekretariatet vil da foreslå å benytte opplegget til Klepp og Time, hvor malene er tilgjengelig for sekretariatet. Selv om kvalitet ble og bør bli vektlagt mer denne gang, er det likevel ikke å legge skjul på at, etter poenggivning av anbudene, var det likevel laveste pris som var utslagsgivende for det selskapet fikk tildelt kontrakten. Fra 01.09.20 vil KPMG AS være leverandør av revisjonstjenester til Klepp og Time, mens de tidligere hadde Deloitte AS og Rogaland Revisjon IKS (på oppdrag).

Om Rogaland Revisjon IKS

Generelt

Rogaland Revisjon IKS er et interkommunalt selskap eid av 14 kommuner (før 17) og Rogaland fylkeskommune. Utenom Haugalandet, har altså fylkeskommunen og 14 av de totalt 16 kommunene i sørfylket valgt å være eiere av selskapet. De har i tillegg samarbeidsavtaler med fire andre enheter innen forvaltningsrevisjon og tilhørende rådgivning. Dette mener de gir en unik samling kompetanse i Norge.

De har 23 ansatte og er blant de største interkommunale selskapene i landet. De har et bredt spekter av ansatte med utdanning som siviløkonomer, jurist, statsvitere, sykepleier, sosiolog og tidligere barnevernsleder, i tillegg til statsautoriserte revisorer og registrerte revisorer med kommunal erfaring.

For Agder kommunerevisjon IKS er samarbeidet utvidet til å omfatte både regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon. Rogaland Revisjon IKS utfører også kvalitetskontroller på vegne av NKRF innen både regnskaps- og forvaltningsrevisjon.

For en nærmere presentasjon av selskapet og deres arbeidsmetodikk har de vist til at de kan komme å gi en presentasjon til kontrollutvalgene lik den som er gitt til administrasjonen i Haugesund, Karmøy og Tysvær.

De vil her komme inn på sine erfaringer fra tidligere prosjekter, hvordan bidra til forbedring og læring mellom kommunene. Blant annet har de arrangert fagdag for eierkommunene i etterkant av kommuneovergripende prosjekter.

Finansiering

Selv om Rogaland Revisjon IKS, ifølge eierstrategien, skal ha en fornuftig, stabil og trygg økonomi i selskapet, vises det til at det er ikke fortjeneste som er et mål i seg selv. Deres

visjon er: «Vi skal forbedre offentlig sektor». I dette ligger leveranse av kostnadseffektive tjenester til eierne ihht. vedtatte budsjett fra kontrollutvalgene og timepris fastsatt av representantskapet.

Gjeldende timepris er kr 960,- for eiere, og denne prisen vil være uendret i 2021. Den er lavere enn dagens priser fra de andre revisjonsselskapene i markedet, men sekretariatet vil peke på at det er representantskapet som fastsetter selskapets budsjett og timepris og som foreslår hvor mye som kontrollutvalgene bør sette opp i sine budsjett. Som følge av kommunereformen ville selskapet få redusert sine inntekter fra tre kommuner i 2020 med ca.1,5 mill. kr pr år. Reduksjonen ble imidlertid inkorporert i de nye sammenslåtte kommunene. Ved opptak av nye kommuner vil selskapet imidlertid kunne styrke sin kompetanse ytterligere.

Rogaland Revisjon har som prinsipp å levere rimeligere tjenester til sine eiere enn til andre kommuner og virksomheter, f.eks. ved oppdrag vunnet gjennom anbud. Kommunenes eierskap innebærer også at maks 20 % av deres virksomhet kan være rettet mot andre enn eierne, slik at de kun i et begrenset omfang vil kunne delta i anbudsprosesser for å levere revisjonstjenester til kommunene på Haugalandet.

Rogaland Revisjon leverer tilbud basert på en vurdering av at dette gagnar eierne/kommuner i samme region, om det er oppdrag som styrker deres kompetanse eller lignende. Leveranser til andre enn eierne vil bidra til å finansiere en styrking av kompetansemiljøet til fordel for eierne eller gå til å styrke egenkapitalen – som også vil komme eierne til gode.

Innskudd

Ved opptak av Suldal kommune i 2016 ble innskuddet beregnet etter innbyggertall og ble lagt på omtrent det samme nivå som for de opprinnelige eiere. Suldal gikk da inn med kr 50 000. Rogaland Revisjon IKS forutsetter at samme prinsipp vil ligge til grunn for innskuddsberegningene. Fra selskapet har sekretariatet fått oppgitt at innskuddsbeløpene vil komme ca. (avrundet til nærmeste 1000 kr):

Karmøy kommune	382 000
Haugesund kommune	339 000
Tysvær kommune	100 000
Vindafjord kommune	79 000
Sveio kommune	52 000
Sauda kommune	42 000
Etne kommune	37 000
Bokn kommune	8 000
Utsira kommune	2 000
Sum ny innskutt EK (egenkapital)	1 041 000
Innskutt EK fra tidligere	4 050 000
Sum innskutt EK etter eventuelt opptak av nye eiere	5 091 000

Innskuddet fra kommunen skal føres i investeringsregnskapet og balanseføres. Innskuddet vil altså ikke belastes driften.

Prosessen for å bli eier

I korte trekk vil det være kontrollutvalgene som avgir innstilling – og opp til kommunestyrene å søke om opptak. Søknadene vil, ifølge Rogaland Revisjon, undergis en relativt rask behandling av styret og representantskapet i Rogaland Revisjon IKS. Deretter vil selskapsavtalen oppdateres/godkjennes gjennom vedtak i kommunestyrene i de øvrige eierne, samt i fylkestinget. I tillegg tiltrer nye medlemmer samarbeidsavtalen – som ligger i bunn. Rogaland Revisjon IKS vil sørge for korrekt registrering i Foretaksregisteret når de nødvendige vedtakene er på plass. Øvrige eiere har gitt uttrykk for en positiv holdning til å ta opp nye medeiere.

Ettersom det er flere kontrollutvalg som vil få seg forelagt sak om eierskap i Rogaland Revisjon IKS som et alternativ – er det på det nåværende tidspunkt litt vanskelig å forutsi hvor lang tid en slik prosess vil ta, men erfaringsmessig vil det gå ta sin tid etter at søknadene fra nye deltakere foreligger i form av kommunestyrevedtak, men vil bli fulgt opp.

Selskapsavtalen og samarbeidsavtalen er tilgjengelig på selskapets hjemmeside: <https://www.rogaland-revisjon.no/viktige-dokumenter/>

Selskapet har anbefalt at det tas kontakt med seniorrådgiver Sidsel Haugen i Sandnes kommune, der hun leder eierskapsgruppen for kommunene i Sør-Rogaland og er en autoritet på spørsmål vedr. kommunal eierskapsstrategi. Sekretariatet har ikke funnet behov for det.

Studie om konkurranseutsetting av kommunal revisjon

To studenter ved NHH skrev våren 2017 sin masteroppgave om fordeler og utfordringer ved konkurranseutsetting av kommunal revisjon. De intervjuet åtte kontrollutvalgssekretariater, som hadde erfaring med å konkurranseutsette revisjon.

Det de fant var at kommuners kostnader til “kontroll og revisjon” reduseres ved konkurranseutsetting, men at dette kan skyldes kostnadsflytting, at regnskapsrevisjonen reduseres i omfang og at kommunene bestiller mindre forvaltningsrevisjon. Det blir da vanskelig å sammenligne mellom «ny» og «gammel» revisjon.

De fant samtidig at kvaliteten på forvaltningsrevisjon er lik eller blir litt bedre. Regnskapsrevisjonen er enten lik eller reduseres noe etter konkurranseutsetting.

De undersøkte også transaksjonskostnader ved konkurranseutsetting, hvor funnene viste at disse kostnadene er relativt høy grunnet høy usikkerhet. Bak disse kostnadene ligger bl.a. mye arbeid/ressurser lagt ned av sekretariatet, innkjøpsansvarlige, politisk sekretariat, de folkevalgte og administrasjonen som følge av jevnlig skifte av selskaper.

Fra sammendraget vil sekretariatet trekke fram følgende:

Vi finner det som en utfordring ved konkurranseutsetting at kommunen må gå fra en mer relasjonell og tillitsbasert kontrakt, til en konvensjonell kontrakt. Flere informanter uttrykker at det er vanskelig å definere og måle kvalitet.

Vedlagt saken følger sammendraget av oppgaven som vedlegg 1. Hele oppgaven kan leses via <http://hdl.handle.net/11250/2452305>

Kostnader ved revisjon

Det er vanskelig å forutsi kostnadene ved kjøp av revisjonstjenester i markedet. Kostnadene blir først klart når konkurransen er gjennomført. Man må for eksempel i forkant være oppmerksom på hva som inngår i tilbudet og hva som evt. senere kommer som ekstrasfakturerings tillegg, som ofte er mer kostbart og til en høyere timepris. De enkelte revisjonsselskapene kan også ha ulik praksis på hvordan de arbeider og framskaffer dokumentasjon og nødvendig revisjonsgrunnlag. Variasjoner på dette området gjør det også vanskelig å synliggjøre hele kostnadsbildet.

Ved anbud vil reglene for offentlige anskaffelse gjelde, med de krav og frister som her er satt. Erfaring viser at denne type kjøp er tidkrevende og krever spesialkompetanse.

KOSTRA-tall ang. funksjon 110 (kontroll og revisjon) gir ikke det rette bildet for å sammenligne revisjonsutgiftene med andre kommuner, da det her skal føres utgifter knyttet til kontrollutvalgene (frikjøp, godtgjørelse, kurs osv.) og kostnader med sekretariattjeneste, i tillegg til de rene revisjonskostnadene.

Forskjeller mellom kommuner vil ha betydning for pris og kostnader, slik som kommunestørrelse, kommuneorganisering (antall innbyggere, kommunale foretak m.m., antall attestasjoner osv. og antall timer avsatt til forvaltningsrevisjoner og selskapskontroll/eierskapskontroll. For kommunene på Haugalandet varierer budsjetterte timer fra 70 timer til 700 timer pr år eller ingen eller to prosjekter pr år).

Denne oversikten viser at de budsjetterte kostnadene for kommunene på Haugalandet til revisjon i 2013, 2018 og 2020 og regnskapstall for 2019:

	Budsjett 2013 (vedtatt av KST)	Budsjett 2018 (vedtatt av KST)	Regnskap 2019	Budsjett 2020 (vedtatt av KST)	Folketall pr 01.01.20	Kostnad pr innbygger 2020
Karmøy	1 026 000	1 060 000	880 404	1 115 000	42.186	26,43
Haugesund	1 020 000	861 000	829 896	837 000	37.357	22,40
Tysvær	400 000	510 000	478 203	535 000	11.065	48,35
Vindafjord	400 000	435 000	416 249	440 000	8.714	50,49
Sveio	300 000	400 000	428 615	421 000	5.766	73,01
Sauda	375 000	410 000	446 293	440 000	4.595	108,32
Etne	365 000	380 000	395 032	404 000	4.062	99,45
Bokn	158 000	180 000	194 405	260 000	852	305,16
Utsira	133 000	206 000	80 453	215 000	198	1085,85
Suldal	592 000	670 000	735 264	855 000	3.804	224,76

Kontrollutvalgene utarbeider forslag til budsjett for kontrollarbeidet. Forslaget skal følge innstillingen til årsbudsjett til formannskapet og administrasjonen har ikke anledning til å kutte i forslaget, da utvalgets innstilling bare kan bli redusert av kommunestyret.

Hver enkelt får trekke sin konklusjon om budsjettstørrelse og/eller budsjettutvikling.

Her er en oversikt som viser de budsjetterte kostnadene for kommunene i sørfylket til revisjon i 2018 og 2020 og regnskapstall for 2019:

	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Regnskap 2019	Budsjett 2020	Folketall pr 01.01.20	Kostnad pr innb. 2020
(Nye) Stavanger	4 966 000	5 444 000	6 068 128	6 869 000	143.574	47,85
(Nye) Sandnes	2 400 000	2 774 400	2 890 410	3 907 000	79 537	49,12
Sola	989 000	1 104 000	1 88 304	1 200 000	27 153	44,19
Klepp (konkurr.)	850 000	740 000	795 424	804 000	19 588	41,04
Hå	727 000	816 000	665 040	912 000	18 991	48,02
Time (konkurr.)	593 000	602 000	587 434	800 000	18 916	42,29
Eigersund	746 000	823 000	954 240	917 000	14 811	61,91
Strand	748 000	845 000	800 640	907 200	12 968	69,95
Gjesdal	727 000	811 200	765 000	907 200	12 002	75,58
Randaberg	740 000	825 600	901 680	921 600	11 221	82,13
(Rennesøy)	740 000			-----	Ca 4 900	
Sokndal	439 000	444 000	521 480	489 600	3.804	128,70
Hjelmeland	595 000	625 000	682 808	691 800	2 574	268,76
Lund	391 000	437 000	462 960	436 800	3 202	136,41
Finnøy	401 000			-----	Ca 3 200	
Bjerkreim	535 000	403 000	369 840	460 800	2 787	165,33
Forsand	430 000			-----	Ca 1 200	
Kvitøy	288 000	321 600	302 400	379 200	517	733,46

Sekretariatet har måtte gå inn i hvert enkelt kontrollutvalg sine saker og årsmeldinger for finne tallene, da Rogaland kontrollutvalgssekretariat ikke har en samlet oversikt. Det tas forbehold om mulige feil og endringer fra revisjonens budsjett, kontrollutvalgets innstilling og endelig kommunestyrevedtak.

Sekretariatets vurderinger

Dette har blitt lang saksutredning, men det skyldes at saksområdet er komplekst. Spesielt offentlige anskaffelser er etter hvert blitt et eget fagområde. Det finnes ikke en rett anbefaling. Kommunene er her for ulike, men har likevel store fellestrekk.

Sekretariatet pleier å legge fram én innstilling til utvalget, men i denne saken mener vi at denne saken har en så politisk karakter at vi ikke vil fremme vårt syn. Videre har saken konsekvenser knyttet til sekretariatets arbeidsområde, slik at sekretariatet velger å legge fram to alternative innstillinger som utvalget må ta stilling til, før sak legges fram for kommunestyret. Det vises igjen til kommuneloven § 24-1 om at det er kommunestyret selv som fastsetter revisjonsordning etter innstilling fra kontrollutvalget.

Vi har ikke vært innom alternativet med å ansette egen revisor, da det er ikke er særlig utbredt og avvirket i de fleste kommuner for lenge siden. I dag er det bare de store kommunene som Oslo, Trondheim og Bærum som har egen «stedlig» kommunal revisjon. Sekretariatet ser det ikke som et aktuelt alternativ for kommunene på Haugalandet.

Revisjonsarbeidet vil, uavhengig av hvilken ordning som velges, være styrt av detaljerte forskrifter, metoder og standarder, med konkrete krav til utdanning og praksis for revisor, slik at valget vil ofte basere seg på hvert enkelt medlem/folkevalgte sitt ideologiske grunnsyn.

Aksdal, 02.09.20

Toril Hallsjø

Dageig leiar/utvalssekretær

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnr
Kommunestyret	17.12.20	
Kontrollutvalget	11.09.20	15/20

Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	151	

BUDSJETT FOR 2021 – KONTROLLARBEIDET I KOMMUNEN - KONTROLLUTVALGETS FORSLAG

Sekretariatets forslag til innstilling:

*Utsira kontrollutvalg fremmer forslag til budsjett for kontrollarbeidet i Utsira kommune med en totalramme på **kr 373 000,-** eks mva for 2021 fordelt følgende:*

KOSTRA føring Funksjon 1100	Ansvar	Tjeneste	Art	Beløp
Kontrollutvalgets egne utgifter	113	1103	10800- 11500	40 000
Kjøp av sekretærtjenester (HKS IKS)	113	1103	13750	114 000
Kjøp av rev.tjen. regnskap/forvaltn.(Deloitte AS)	113	1102	13700	219 000

Vedlegg: Forslag til budsjett for 2021

Saksorientering:

Kontrollutvalget har et **lovpålagt ansvar** for å utarbeide budsjettforslaget for kontrollarbeidet i kommunen. Da kontrollutvalget kun er underlagt kommunestyret, skal kontrollutvalgets budsjettvedtak i henhold til forskriften legges fram for kommunestyret i forbindelse med at kommunen samlede budsjett for 2021 skal vedtas.

Det har etter hvert blitt praksis i Utsira kommune at utvalgets innstilling er blitt lagt inn i og vedlagt rådmannens budsjettforslag, uten endringer, dvs. ingen kutt eller reduksjon.

Budsjettet skal omfatte alle utgifter forbundet med kontrollutvalgets, sekretariatets og revisjonens samlede virksomhet. Dette gir kontrollutvalget et forpliktende ansvar for budsjett og regnskap tilsvarende det de enkelte resultatenheter i kommunen har. Forskriften pålegger kommunen å ha en forsvarlig revisjonsordning og et uavhengig sekretariat. Budsjettforslaget omfatter derfor **lovpålagte oppgaver**.

Ny forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 2 sier følgende om budsjettbehandlingen:

Kontrollutvalget skal utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen eller fylkeskommunen.

Forslaget skal følge innstillingen til årsbudsjettet etter kommuneloven § 14-3 tredje ledd til kommunestyret eller fylkestinget.

Budsjettforslaget er delt inn i tre: 1) utgifter til kontrollutvalget, 2) utgifter til kjøp av sekretariatstjenester og 3) kjøp av revisjonstjenester.

1. Kontrollutvalgets utgifter

Kontrollutvalg består nå av **fem medlemmer**, slik som kommuneloven krever. Som tidligere møteplaner settes det opp **fire møter** i kalenderåret, fordelt på to i halvåret, men det har noen år vært tre møter, da møtet på nyåret er blitt kansellert.

Møtene holdes på Siratun, så det er ikke kostnader til leie av lokaler. Det er lagt inn servering på møtene. Utvalget har ikke prioritert opplæring de siste årene, men det er lagt inn midler til kursdeltakelse, i tillegg til medlemskap i nettverk for kontrollutvalg. Utgifter som foreslås lagt inn er kr 40 000, tilsvarende som fjorårets budsjettforslag.

2. Sekretariatet

Utsira kommune er medeier i det interkommunale selskapet Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS og kjøper sekretariatstjenester herfra. I prisen innbefatter all normal aktivitet i utvalget, fra saksbehandling til utsending av innkallinger og utskrifter, arkivhold m.m. Representantskapet vedtok budsjettet for 2020 i møtet 27.04.20, sak 9/20. Budsjettet er utarbeidet på bakgrunn av selskapsavtalen, der det beregnes en årlig fast grunnsom og pluss medgått timeforbruk.

Kostnadene for Utsira kommune neste år er satt til kr 114 000, som er en økning på ca 3,5 %. I prisen innbefatter normal aktivitet i utvalget, saksbehandling, utsending av innkallinger og utskrifter, arkivhold m.m.

3. Revisjonskostnadene

Regnskapsrevisjonen utføres innenfor fastsatt lovbestemte krav og til en fast pris med gjeldende leverandør. I anbudet er det lagt opp til opsjon for kjøp av timer til forvaltningsrevisjon og andre kontroller med tils. **70 timer** pr år. For 2020 ble det, på grunnlag av gjeldende timepris, budsjettet med kr 215 000.

For å oppnå gode resultater av valgt prosjekt, og at det er nyttig for kommunen, kreves det at det er avsatt tilstrekkelige ressurser. Fra rapporten **"85 tilrådingar"** bør utvalg/kommunestyret merke seg:

Kontrollutvalet får oppdraget sitt og finansieringa si frå kommunestyret. Kontrollutvalet har fått ei rekkje oppgåver i lov og forskrift, men det er kommunestyret som er ansvarleg for dei økonomiske rammene for eigenkontrollen, ikkje kontrollutvalet.

*Arbeidsgruppa viser til at kommunestyret gjennom det overordna ansvaret, behandlinga av saker frå kontrollutvalet og fastsetjinga av budsjettet til utvalet set dei avgjerande grensene for kor god eigenkontrollen blir i kommunen. **Der kommunestyret har teke ei avgjerd i strid med innstillinga frå kontrollutvalet, er det kommunestyret som har ansvaret, ikkje kontrollutvalet.***

Det er kommunestyret som tar stilling til om det er vilje til å gi kontrollutvalget tilstrekkelige rammer for å gjennomføre sine oppgaver, i tråd med lovverket og anbefalingene på en god måte. Dette gjelder både regnskapsrevisjonen, prosjekt innen forvaltningsrevisjon og/eller eierskapskontroll.

Hvor mye forvaltningsrevisjon utvalget vil anbefale, er det utvalget som bestemmer, men sekretariatet har igjen foreslått midler slik at utvalget kan iverksette noe forvaltningsrevisjon uten å måtte søke om tilleggsbevilgning. Etter endring i kommuneloven er det nå tatt inn at kommunen skal **jevnlig** være gjenstand for forvaltningsrevisjon, mot tidligere **årlig**.

I tidligere perioder har det bare blitt igangsatt ett prosjekt i løpet av en 4-års periode. I forrige periode ble det ikke brukt revisjonen til kjøp av tjenester til forvaltningsrevisjon.

Sekretariatet gjør framlegg at det budsjetteres med økning på ca. 3 % i forhold til 2020. Konsumprisindeksen for neste år er usikker på pga. koronapandemien. Budsjettsum som foreslås er da kr 219.000 i 2021. Summen inneholder store usikkerhetsmomenter, da det nå er uvisst hvem som blir kommunens leverandør fra 2. halvår 2021.

Revisjonsavtale ble inngått med Deloitte AS gjeldende fra 01.07.16 og for fire år. Bruk av opsjon for et år ble vedtatt av kommunestyret 17.06.19, sak 20/19. Avtalen med Deloitte AS gjelder nå frem til 30.06.21, og inneholder prisjustering av fastpris og timepris i avtaleperioden. Ny revisjonsavtale vil gjelde fra 01.07.21. Revisjonsoppdraget vil bli sendt ut på anbud høsten 2020 eller kommunen blir deleier i Rogaland Revisjon IKS. Ny avtalepris blir derfor ikke avklart før i begynnelsen av 2021. Det er derfor knyttet usikkerhet til prisen på revisjonstjenestene i tiden framover.

For 2021 vil sekretariatet foreslå, som nevnt, at det blir lagt inn kr 219 000. Beløpet skal dekke regnskapsrevisjonen etter inngått avtale og mulighet for å bestille noe forvaltningsrevisjon.

Dersom hele beløpet likevel ikke benyttes, vil det være med å øke kommunens overskudd eller evt. redusere et underskudd ved regnskapsavslutning.

Kontrollutvalgets samlede budsjett

For oversikt over budsjettforslaget for 2021, se eget vedlegg. Kommunen betaler merverdiavgift på kjøp av tjenester fra revisor. Disse blir refundert, slik at denne posten skal gå i 0. Det blir foreslått et samlet budsjett på **kr 373 000** eks mva for 2021.

Kontrollutvalget er direkte underlagt kommunestyret. Forskriften pålegger derfor kommunen å sørge for at kontrollutvalgets forslag til budsjetttramme skal følge formannskapets innstilling til kommunestyret, slik at dette forslaget er kjent for kommunestyret når totalbudsjettet skal behandles.

Sekretariatet forutsetter at **dersom** det skjer en **reduksjon i budsjettframlegget** skal det skje av formannskap/kommunestyre i tråd med forskriftene og **ikke av administrasjonen**. Dersom kommunestyret vedtar endringer i kontrollutvalgets budsjettframlegg må dette meldes til kontrollutvalget via kontrollutvalgssekretariatet.

Saken legges frem for kontrollutvalget til diskusjon knyttet til utvalgets arbeid, samt en anbefaling til kommunestyret om kommende års ramme til kontrollarbeidet.

Aksdal, 04.09.20

Toril Hallsjø (sign.)
Daglig leder/utvalgssekretær

BUDSJETT 2021 - TJENESTE 1102 OG 1103

TILSYN OG KONTROLL I UTSIRA KOMMUNE

ART I KOSTRA	TEKST	KONTROLL- UTVALG	SEKRE- TARIAT	REVISJON (RR, FR, SK)	TOTALT TILSYN OG KONTROLL 2021	UTVALGETS BUDSJETT 2020	Merk- nader
	Godtgjørelse medlemmene i kontrollutvalget	15 364	-	-	15 364	15 364	2
080	Tapt arbeidsfortjeneste	2 000	-	-	2 000	2 000	
099	Arbeidsgiveravgift	2 155	-	-	1 339	1 339	
0	Lønnsutgifter	19 519	-	-	19 519	19 519	
115	Bevertning	2 000	-	-	2 000	2 000	
140	Annonsering	-	-	-	-	-	
150	Kurs og opplæring	15 000	-	-	15 000	15 000	
160	Skyss og kostgodtgjørelse		-	-	-	-	
195	Medlemskap og kontingenter	3 500	-	-	3 500	3 500	3
1	Andre utgifter	20 500	-	-	20 500	20 500	
350	HKR IS	-	-		-	-	4
370	Kjøp fra private rev.selskap			219 000			
375	Kjøp fra HKS IKS	-	114 000	-	114 000	228 000	5
3	Kjøp av tjenester	-	114 000	219 000	333 000	-	
	TOTALT	40 019	114 000	219 000	373 019	347 241	

Merknader:

1. KOSTRA funksjon 100 Politisk styring og kontrollorganer brukes for samtlige utgifter i tabellen over i tråd med Hovedveileder 2008
2. Forutsetter 4 møter med 5 medlemmer
3. Lagt inn medlemskap i Forum for Tilsyn og Kontroll. Kontingent for kommuner opp til 5000 innbyggere kr 3500,- pr år.
4. Budsjettert beløp for revisjon innebærer timer til regnskapsrevisjon,
samt timer til forvaltningsrevisjon og selskapskontroll
5. Budsjettert beløp innebærer sakshandsaming for kontrollutvalget, samt møteavvikling (inkludert innkalling og møtereferat)

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnr
Kontrollutvalget	11.09.20	16/20

Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	033	

REVISORS UAVHENGIGHETSERKLÆRING FOR 2020

Sekretariatets forslag til vedtak:

Utsira kontrollutvalg tar den framlagte uavhengighetserklæringen for 2020 fra oppdragsansvarlig revisor Else Holst-Larsen, Deloitte AS til orientering.

Vedlegg: Revisors egenerklæring av 12.08.20

Saksorientering:

Kommunelovens § 24-4 og forskrift om kontrollutvalg og revisjon, kap. 3 (§§ 16 – 21) slår fast at oppdragsansvarlig revisor for kommuner skal være uavhengig i forhold til den reviderte virksomhet. Forskriften slår også fast at oppfølging av dette kravet ligger til kontrollutvalget, jfr § 3 – «påse.... at regnskapsrevisjonen blir utført av revisorer som oppfyller kravene i kap. 2 og 3».

I følge kommunelovens § 79 skal den som foretar revisjon for en kommune ikke ta oppdrag for kommunen dersom revisor eller revisors nærstående har en slik tilknytning til kommunen at den kan svekke revisors uavhengighet og objektivitet. I tillegg sier forskriftens §§ 16-21 noe om hvilke krav som stilles for at revisor skal være uavhengig, og hvilke begrensninger som finnes for revisor ved gjennomføring av revisjonsoppdraget.

Vurdering:

I følge forskriftens § 19 skal oppdragsansvarlig revisor **årlig**, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenerklæring av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Krav til uavhengighet og objektivitet gjelder også for revisors medarbeidere, men det er bare oppdragsansvarlig revisor som plikter å legge fram en **skriftlig vurdering** for kontrollutvalget.

Sekretariatet har mottatt vedlagte erklæring, der revisor gjør rede for sin uavhengighet overfor kommunen i samsvar med kravene i kommuneloven og i revisjonsforskriften. Det går her fram at det ikke foreligger noe som tilsier at revisor ikke er uavhengig i forhold til Utsira kommune. Erklæringen gis på revisors eget ansvar og skal ikke godkjennes av kontrollutvalget, men tas til orientering.

Aksdal, 04.09.20

Toril Hallsjø
Daglig leder/utvalgssekretær

Egenerklæring - Uavhengighet

Deloitte AS v/partner Else Holst-Larsen bekrefter at vi oppfyller kravene til uavhengighet i kommunelovens § 24-4. Deloitte AS har gjennomført en formell kontroll av egen uavhengighet for å identifisere eventuelle relasjoner mellom relevante personer i Utsira kommune, og partnere og andre tilsette i Deloitte som er underlagt revisorloven sine krav om uavhengighet, uten at det er identifisert forhold som er til hinder for at vi kan utføre revisjonsoppdraget.

Detaljert egenvurdering av uavhengighet og andre krav jamfør forskrift om kontrollutvalg og revisjon følger punktvis under:

Særlige forhold (§ 16)	Vi kjenner ikke til at det foreligger særlige forhold som er egnet til å svekke tilliten til Deloitte AS som revisor for Utsira kommune.
Nærstående (§ 17)	Ansvarlig revisor eller andre som deltar i revisjonen har ikke nærstående som har tilknytning til Utsira kommune som er av betydning for vår uavhengighet og objektivitet.
Ansettelsesforhold (§ 18 a og b)	Ansvarlig revisor eller andre som deltar i revisjonen har ikke annen stilling hos Utsira kommune eller i virksomheter som kommunen deltar i.
Medlem i styrende organ (§ 18 c)	Ansvarlig revisor eller andre som deltar i revisjonen er ikke medlem av styrende organ i noen virksomhet som Utsira kommune deltar i.
Deltar i eller har funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit (§ 18 d)	Ansvarlig revisor eller andre som deltar i revisjonen har ikke funksjoner i noen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor for Utsira kommune.
Rådgivings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet (§ 18 e)	Vi bekrefter at det for tiden ikke blir ytt rådgivings- eller andre tjenester til Utsira kommune som kommer i konflikt med krav til uavhengighet og objektivitet.
Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver (§ 18 f)	Vi bekrefter at det for tiden ikke blir ytt tjenester til Utsira kommune som hører inn under kommunen sine egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige (§ 18 g)	Vi bekrefter at Deloitte for tiden ikke opptre som fullmektig for Utsira kommune.
Egenvurdering av uavhengighet (§ 19)	Vi bekrefter at Deloitte løpende vurderer vår uavhengighet, og at oppdragsansvarlig revisor årlig og ved behov gir en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget.
Taushetsplikt og unntak denne (§ 20)	Vi bekrefter at alle medarbeidere til revisor er kjent med taushetsplikten etter kommuneloven § 24-4, og er forpliktet til å overholde denne.
Dokumentasjon (§ 21)	Vi bekrefter at Deloitte etterlever dokumentasjonskravene i forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 21, inkludert at vi dokumenterer hvordan revisjonen er gjennomført, hva resultatet er av revisjonen, at alle forhold som tilseier at det kan foreligge misligheter eller feil dokumenteres særskilt, og at både art, omfang og eventuelle tilrådinger av eventuell rådgjeving og andre tjenester for revidert enhet blir dokumentert. All dokumentasjon blir oppbevart på en ordnet og betryggende måte i minst 10 år.

Haugesund, 12.8.2020

Oppdragsansvarlig revisor

Else Holst-Larsen (partner)

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnr
Kontrollutvalget	11.09.20	17/20

Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	216	

REFERATSAKER 11.09.20

Sekretariatets forslag til vedtak:

Utsira kontrollutvalg tar referatsakene 19—28/20 blir tatt til orientering

Vedlegg:

19. Statusoversikt pr. september 2020
20. KST vedtak 18.06.20, sak 20/20 – Årsmelding kontrollutvalget 2019
21. KST vedtak 18.06.20, sak 21/20 – Forvaltningsrevisjon- vannkvaliteten på Utsira
22. KST vedtak 18.06.20, sak 24/20 – Reglement til kontrollutvalget
23. Oppdatert reglement for kontrollutvalget
24. Protokoll fra representantskapsmøte i Interkommunalt Arkiv Rogaland IKS 10.06.20
25. Protokoll fra representantskapsmøte i Haugaland Vekst IKS 12.06.20
26. Firmaattest - 07.07.20 – Rutebåten Utsira AS – nytt styre
27. Kommunal Rapport 17.08.20- «Kontrollutvalget kan kreve at komm.dir. stiller på møte»
28. Protokoll fra generalforsamling i Rutebåten Utsira AS den 18.06.20

Saksorientering:

Vedlagt følger de ovenfor opplistede tema, brev og meldinger til kontrollutvalgets orientering.

Aksdal, 04.09.20

Toril Hallsjø
Daglig leder/utvalgssekretær

Kontrollutvalget i Utsira

Statusoversikt september 2020

Saker fra bestilling til behandling i kontrollutvalget

Forvaltningsrevisjon	Bestilt	Tidsbruk	Status	Ferdig	Merknader
<i>Ny plan</i>	22.11.20		Under arbeid	Des. -20	
Eierskapskontroll					
<i>Ny plan</i>	22.11.20		Under arbeid	Des. -20	

Saker under politisk behandling eller til oppfølging i kontrollutvalget

Forvaltningsrevisjon	Bestilt	Behandling i KU	Behandling i KST	Planlagt oppfølging	Merknader
<i>Vannkvaliteten på Utsira og vannverket</i>	22.11.19, sak19/19	12.02.20, sak 2/20	18.06.20, sak 21/20	Nyåret 2021	

Avsluttede prosjekter

Forvaltningsrevisjon	Bestilt	Behandlet i KU	Behandlet i KST	Oppfølging	Merknader
<i>Vannkvaliteten på Utsira og vannverket</i>	22.11.19, sak19/19	12.02.20, sak 2/20	18.06.20, sak 21/20	6 mnd.er etter vedtak	Skriftlig svar fra adm.
<i>Befolkningsutvikling</i>	24.05.19	20.09.19, sak 9/19	0 2.11.19, sak 5/19		Skriftlig svar fra adm.
<i>Beredskap</i>	02.11.18	20.09.19, sak 8/19			Orientering i møtet
<i>Personvernloven</i>	25.05.18	07.09.18, sak 8/18			Skriftlig svar fra adm.
<i>Kommunens telefonsystem</i>	25.05.18	07.09.18, sak 9/18			Skriftlig svar fra adm
<i>«Plan, byggesak, eiendom»</i>	15.09.17, sak 8/17	08.11.17, sak 14/17	14.12.17, sak 41/17		
Selskapskontroll					
<i>Rutebåten Utsira AS</i>	02.11.18	Orientering		24.05.19	Muntlig v/ regnskapsfører

Haugaland
 Kontrollutvalgssekretariat IKS
 Mottatt dato: 23.6/3.7.20
 Journalført: 20/266/4ne
 Arkivkode: 633

20/20 Årsmelding kontrollutvalget 2019

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kommunestyre 2019 - 2023	18.06.2020	20/20

Kontrollutvalgets forslag til vedtak/innstilling:

Utsira kontrollutvalg godkjenner årsmeldingen for 2019 (med evt. Endringer/tillegg).
 Utsira kommunestyre tar kontrollutvalgets årsmelding for 2019 til orientering.

Møtebehandling

Ingen fremmet alternative forslag til vedtak i saken.

Votering

Kontrollutvalgets innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Utsira kommunestyre tar kontrollutvalgets årsmelding for 2019 til orientering.

[Lagre]

24/20 Reglement for kontrollutvalget-Endringer etter nye kommunelov

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kommunestyre 2019 - 2023	18.06.2020	24/20

Kontrollutvalgets forslag til vedtak/innstilling:

Utsira kommunestyre vedtar oppdatert reglement for Utsira kontrollutvalg som følge av ny kommunelov. Reglementet blir endret i samsvar med vedlagt reglement.

Møtebehandling

Ingen fremmet alternative forslag til vedtak i saken

Votering

Kontrollutvalgets innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Utsira kommunestyre vedtar oppdatert reglement for Utsira kontrollutvalg som følge av ny kommunelov. Reglementet blir endret i samsvar med vedlagt reglement.

[Lagre]

21/20 Forvaltningsrevisjon - Vannkvaliteten på Utsira og Vannverket

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kommunestyre 2019 - 2023	18.06.2020	21/20

Kontrollutvalgets forslag til vedtak/innstilling:

1. Utsira kommunestyre tar drifts- og utviklingssjefens tilbakemelding og redegjørelse om vannkvaliteten på Utsira og driften av vannverket til orientering.
2. Kommunestyret vil støtte kontrollutvalgets forslag om å oppfordre rådmannen om at aktuelle personer deltar på Norsk Vann sitt driftsoperatørkurs og at nødvendig kompetanse blir videreført til annet personell innen drift av vannverket.
3. Videre må det innskjerpes at spyling etter ledningsbrudd blir skikkelig ivaretatt, jfr beredskapsplanen 7.1. pkt. 6 .
4. Rådmannen gir tilbakemelding til kommunestyret via kontrollutvalget om oppfølging av plan for reservevannforsyning, jfr. Planen 7.3.
5. Frist settes til innen 6 måneder etter at kommunestyret har gjort sitt vedtak.

Møtebehandling

Det kom opp noen avklarende spørsmål til vannverksansvarlig

1. Er turbiditetsmåler på plass. Svar: sannsynlighet for at det er på plass i løpet av neste uke og er avhengig av elektriker.
2. Har vannverket back up ved strømbrydd. Svar: Produksjon blir stengt ved strømbrydd og en har til enhver tid 240 kubikkmeter i høygdebasseng. Det skal rekke til normalt forbruk i 4 dager.
3. VTA kompetanse er på plass via Vann Vest

Votering

Kontrollutvalgets vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Utsira kommunestyre tar drifts- og utviklingssjefens tilbakemelding og redegjørelse om vannkvaliteten på Utsira og driften av vannverket til orientering.
2. Kommunestyret vil støtte kontrollutvalgets forslag om å oppfordre rådmannen om at aktuelle personer deltar på Norsk Vann sitt driftsoperatørkurs og at nødvendig kompetanse blir videreført til annet personell innen drift av vannverket.
3. Videre må det innskjerpes at spyling etter ledningsbrudd blir skikkelig ivaretatt, jfr beredskapsplanen 7.1. pkt. 6 .
4. Rådmannen gir tilbakemelding til kommunestyret via kontrollutvalget om oppfølging av plan for reservevannforsyning, jfr. Planen 7.3.
5. Frist settes til innen 6 måneder etter at kommunestyret har gjort sitt vedtak.

Haugerud
 Kontrollutvalgssekretariatet
 Mottatt dato: 23.06/0307.20
 Journalført: 20/268 i tte
 Arkivkode: 212

25/20 Årsregnskap 2019 for Utsira kommune.

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Formannskap 2019 - 2023	04.06.2020	30/20
2 Kommunestyre 2019 - 2023	18.06.2020	25/20

Kontrollutvalgets forslag til vedtak/innstilling av 8.mai 2020:

Utsira kontrollutvalg vedtar vedlagt uttalelse til Utsira kommunes årsregnskap for 2019 slik den foreligger:

Årsregnskapet er gjort opp med et regnskapsmessig mindreforbruk/overskudd på kr 1 649 575.

Kontrollutvalget merker seg at Utsira kommunes årsregnskap for 2019 viser et positivt netto driftsresultat med 2,9 mill. kr mot 4,8 mill. i 2018. Det vil si et nøkkeltall på 7 %, og som er et svært bra resultat isolert sett.

Den økonomiske situasjonen for kommunen må likevel fortsatt vurderes nøye framover da kommunens økonomi er sårbar knyttet til uforutsigbarhet når det gjelder endringer i modell for rammetilskudd og folketallsutvikling.

Budsjettkontrollen har vært god innenfor ansvarsområdene. Det er gjort greie for reguleringer og avvik i rådmannens årsmelding og økonomisjefens kommentarer til regnskapet.

Under henvisning til utvalgets egen gjennomgang av regnskapsdokumentene og revisjonsberetningen for 2019, mener kontrollutvalget at årsregnskapet for 2019 totalt sett gir et forsvarlig uttrykk for resultatet av kommunens virksomhet i 2019 og for kommunens økonomiske stilling pr. 31.12.19.

Ut over ovennevnte har kontrollutvalget ingen ytterligere merknader til Utsira kommunes årsregnskap for 2019.

Møtebehandling

Ingen fremmet alternative forslag til vedtak i saken.

Votering

Utsira kommunestyre tiltrer enstemmig kontrollutvalgets vedtak i saken.

Vedtak

Utsira kommunestyre vedtar vedlagt uttalelse til Utsira kommunes årsregnskap for 2019 slik den foreligger:

Årsregnskapet er gjort opp med et regnskapsmessig mindreforbruk/overskudd på kr 1 649 575.

PROTOKOLL

10. juni 2020 ble det avholdt møte i representantskapet ved Interkommunalt Arkiv i Rogaland IKS, digitalt via Microsoft Teams

SAKSLISTE:

01/20	Godkjenning av møteinnkalling og saksliste
02/20	Valg av leder og nestleder av representantskapet
03/20	Valg av referent og to representanter til å underskrive protokollen
04/20	Godkjenning av regnskap 2019
05/20	Godkjenning av årsmelding 2019
06/20	Godkjenning av budsjett og tilskuddsberegning for 2021
07/20	Godkjenning av økonomiplan for perioden 2021-2024
08/20	Valg av styre for 2020/21
09/20	Valg av valgkomite for 2020/21
10/20	Endring av selskapsavtalen
11/20	Innkomne saker

DELTAKERLISTE:

Kjetil Slettebø	Bjerkreim kommune
Leif Erik Egaas	Eigersund kommune
Torill Hallsjø	Haugaland kontrollutvalgssekretariat IKS
Morten Meland	Haugesund kommune
Kirsten Hansson	Hjelmeland kommune
Sjur Håland	Hå kommune
Jostein Karlsen	IVAR IKS
Morten Veia	Karmøy kommune
Siri-Mona Damsgård	Klepp kommune
Stian Giil Bjørsvik	Kvitøy kommune
Hogne Skjerpe	Lund kommune
Per Arne Nyvoll	Randaberg kommune
Björg Riska Josefsen	Sandnes kommune
Tone Storesund	Sauda kommune
Viktor Vestbøstad Støle	Sokndal kommune
Torstein Hauge	Sola kommune
Marie Stokka	Strand kommune
Øyvind Valen	Suldal kommune
Gjert Bjerkevoll	Time kommune
Kristin Helle	Tysvær kommune
Marte Eide Klovning	Utsira kommune
Stina Hetland Golf	Vindafjord kommune

Styret: Jon Ola Syrstad (leder)
Tone M. Haugen
Beate Bøe (ansattes representant)

Andre Ole Tom Guse (leder av representantskapet)
Lin Øiesvold (leder av valgkomiteen)
Tor Ingve Johannessen (daglig leder)
Monica H. Tungland (administrasjonskonsulent/referent)

MØTET SATT: Kl. 10:00

MØTEBEHANDLING:

Sak 01/20 Godkjenning av møteinnkalling og saksliste
Møteinnkalling og saksliste ble godkjent.

Sak 02/20 Valg av leder og nestleder av representantskapet
Valgkomiteens innstilling var som følger:
Leder Jostein Karlsen, IVAR IKS
Nestleder Leif Erik Egaas, Eigersund kommune

Valgkomiteens innstilling ble godkjent uten merknader.

Sak 03/20 Valg av referent og to representanter til å underskrive protokollen
Monica Hodnefjell Tungland ble valgt til referent. Torstein Hauge, Sola kommune Stina Hetland Golf, Vindafjord kommune ble valgt til å undertegne protokollen.

Sak 04/20 Godkjenning av regnskap 2019
Regnskapet og årsberetningen ble godkjent uten merknader.

Sak 05/20 Godkjenning av årsmelding for 2019
Årsmelding ble godkjent uten merknader.

Sak 06/20 Godkjenning av budsjett og tilskuddsberegning for 2021
Budsjett og tilskudd ble godkjent uten merknader.

Sak 07/20 Godkjenning av økonomiplan for perioden 2021-2024
Økonomiplanen ble godkjent uten merknader.

Sak 08/20 Valg av styre for 2020/2021
Valgkomiteens innstilling var som følger:
Leder Tone M. Haugen, Randaberg kommune
Nestleder Gro Anita Trøan, Eigersund kommune
Styremedlem Alf Magne Grindhaug, Karmøy kommune
Styremedlem Sigurd Eikje, Tysvær kommune
1. Varamedlem Lisa Reime Helgeland, Hå kommune
2. Varamedlem Ole Bernt Torbjørnsen, Haugesund kommune
3. Varamedlem Annette Bokneberg, Bokn kommune
4. Varamedlem Ørjan Daltveit, Bjerkreim kommune

Beate Aasen Bøe er valgt som de ansattes representant i styret.

Valgkomiteens innstilling til styre for 2020/2021 ble godkjent uten merknader.

Sak 09/20

Valg av valgkomité for 2020/2021

Styrets innstilling til valgkomité:

Lin Øiesvold, Rogaland fylkeskommune (leder)

Kirsten Hansson, Hjelmeland kommune

Morten Meland, Haugesund kommune

Styrets innstilling til valgkomité for 2020/2021 ble godkjent uten merknader

Sak 10/20

Endring av selskapsavtalen

De foreslåtte endringene i selskapsavtalen ble godkjent uten merknader.

Sak 11/20

Innkomne saker

Ingen innkomne saker.

MØTE HEVET: Kl. 10.50

Stavanger 10. juni 2020

Ole Tom Guse
Representantskapets leder

Torstein Hauge
Medundertegner

Stina Hetland Golf
Medundertegner

Monica H. Tungland
Referent

Protokoll

REPRESENTANTSKAPET HAUGALAND VEKST 2/20

DATO: fredag 12. juni 2020

TID: 11.30-11.42

STED: Teams møte

TILSTEDE

Karmøy kommune:	Ordfører Jarle Nilsen
Haugesund kommune:	Ordfører Arne-Christian Mohn
Tysvær kommune:	Ordfører Sigmund Lier
Utsira kommune:	Varaordfører Tove Grimsby
Bokn kommune:	Ordfører Osmund Våga
Sveio kommune:	Varaordfører Ruth Eriksen
Vindafjord kommune:	Ordfører Ole Johan Vierdal
Suldal kommune:	Varaordfører Øyvind Tveitane Lovra
Sauda kommune:	Ordfører Asbjørn Birkeland
Etne kommune:	Ordfører Mette Heidi Bergsvåg Ekrheim
Rogaland fylkeskommune:	Kjartan Øvstedal
Administrasjonen:	Inger K. Haavik
Andre:	Vibeke Vikse Johnsen, styreleder Haugaland Vekst
Velg et element.	

SAKSLISTE

- Sak 05/20:** Valg av møteleder
Arne-Christian Mohn ble valgt.
- Sak 06/20:** Godkjenning av innkalling og dagsorden
Godkjent
- Sak 07/20:** Behandling av årsregnskap 2019
Enstemmig vedtatt.
- Sak 08/20:** Fastsettelse av styrehonorar
Styrehonoraret ble enstemmig vedtatt som foreslått,
styreleder kr. 25.000 og styremedlemmer kr. 15.000.

Protokoll side 2, Representantskapet Haugaland Vekst 2/20 den 12. Juni 2020

Haugesund den 12. juni 2020

Arne-Christian Mohn

Sigmund Lier

Tove Grimsby

Osmund Våga

Ruth Eriksen

Ole Johan Vierdal

Øyvind Tveitane Lovra

Asbjørn Birkeland

Mette Heidi B. Ekrheim

Jarle Nilsen

Kjartan Øvstedal

Organisasjonsnummer: 984 734 794
 Organisasjonsform: Aksjeselskap
 Stiftelsesdato: 01.07.2002
 Registrert i
 Foretaksregisteret: 13.08.2002
 Foretaksnavn: RUTEBÅTEN UTSIRA AS

 Forretningsadresse: 5547 UTSIRA
 Kommune: 1151 UTSIRA
 Land: Norge

 Postadresse: c/o GL Skipsregnskap AS
 Postboks 80
 4291 KOPERVIK

 Mobiltelefon: 918 81 565
 E-postadresse: utsira@skipsconsult.no

 Aksjekapital NOK: 1 200 000,00

 Styre:
 Styrets leder: Thor Otto Lohne
 Veldevegen 61
 4262 AVALDSNES

 Styremedlem: Siv-Len Strandskog
 Ole Damm Kvilhaug
 Bjarne Austrheim
 Daniella Maria Ferdinanda Antonia
 De Vreeze

 Varamedlem: Gunn Skjelde
 Rolf Amdal
 Josephine Bermeo Nesse
 Jan Kristian Mathiassen

 Signatur: Styrets leder alene.

 Revisor: Godkjent revisjonsselskap
 Organisasjonsnummer 915 663 001
 HAUGALAND REVISJON AS
 Haraldsgata 177
 5525 HAUGESUND

 Vedtektsfestet formål: Tilby et kvalitetsmessig rutetilbud
 til kommunens innbyggere, lokalt
 næringsliv og reiselivsnæringen på
 Utsira. Det stilles ikke krav om
 økonomisk avkastning for eier,
 hvilket innebærer at selskapets
 primære formål ikke er å drive
 næringsvirksomhet.

Haugaland
 Kontrollutvalgsssekretariatet
 Mottatt dato: 08.07.20
 Journalført: 20/270/HNA
 Arkivkode: 217

PUBLISERT 17.08.2020 10:11 - *Kommunal Rapport*

Kontrollutvalget kan kreve at kommunedirektøren stiller på møte

Når har kommunedirektøren rett til å legge fram sitt syn for kontrollutvalget?

SPØRSMÅL: I hvilke typer saker som kontrollutvalget skal behandle, har kommunedirektøren rett til å uttale seg?

SVAR: I kommuneloven [§ 23–5](#) første setning har vi en bestemmelse der det fastslås som alminnelig regel at kontrollutvalget skal «rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret eller fylkestinget». Denne bestemmelsen sier ikke noe om hvor ofte slike rapporteringer skal foretas, men tar i utgangspunktet sikte på mer generell og oversiktspreget rapportering med ikke for lange mellomrom, minst én gang i året. Nærmere bestemmelser om hva det skal gis uttalelse om her, er gitt i kontrollutvals- og revisjonsforskriften, se dennes §§ 3 og 4.

I kommuneloven § 23–5 andre setning er det så en bestemmelse om at «I saker som skal oversendes til kommunestyret eller fylkestinget, skal kommunedirektøren gis anledning til å uttale seg før kontrollutvalget behandler saken.» Etter sin plassering tar denne regelen sikte på de rapporter som er omtalt i første setning.

Det er altså ved behandlingen av disse kommunedirektøren skal anmodes om å uttale seg, og bestemmelsen må forstås slik at her skal kommunedirektøren gis anledning til å møte i utvalget og legge fram sitt syn.

Denne bestemmelsen må imidlertid ikke leses «antitetisk» – altså slik at det bare er ved behandling av disse rapportene at kommunedirektøren kan eller skal gis anledning til å uttale seg.

For andre saker for kontrollutvalget er riktignok det alminnelige utgangspunktet at kommunedirektøren ikke har *rett* til å møte og delta i kontrollutvalgets møter, se [§ 13–1](#) femte avsnitt, men i [§ 23–1](#) tredje avsnitt er fastsatt at utvalget kan kreve at kommunen eller fylkeskommunen legger fram enhver opplysning, redegjørelse eller dokument som utvalget finner nødvendig for å utføre sine oppgaver, og foreta de undersøkelser det finner nødvendig.

Det betyr at kommunedirektør eller andre i administrasjonen kan innkalles til å møte for utvalget, eller bli bedt om å avgi en skriftlig redegjørelse.

Det er i utgangspunktet utvalget som kan kalle inn tilsatte eller be om en skriftlig redegjørelse fra dem – når dette anses «nødvendig».

Men utvalget har en alminnelig plikt å påse at en sak er forsvarlig utredet før det tar stilling til den. Det betyr at utvalget har et selvstendig ansvar for å vurdere om det her er behov for ytterligere informasjon som tilsier at enten kommunedirektøren selv eller en av hennes underordnede blir bedt om å gi en redegjørelse eller å møte for utvalget.

Men dette er altså ikke en rett for kommunedirektøren eller andre tilsatte til å møte for utvalget, bare en konsekvens av utvalgets generelle utredningsansvar overfor kommunestyret eller fylkestinget.

Reglement

for

Utsira kontrollutvalg

Vedtatt av Utsira kommunestyre første gang 31.05.11, sak 30/11, endret 12.11.14, sak 65/14 og 18.06.20, sak 24/20.

VIRKEOMRÅDE

Lov 22. juni 2018 nr. 83 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) og forskrift om kontrollutvalg og revisjon, vedtatt av kommunal- og moderniseringsdepartementet 17. juni 2019 med hjemmel i kommuneloven § 23-2, § 24-2 og § 24-4 gjelder for hele kontrollutvalgets virksomhet.

I tillegg gjelder følgende:

INNLEDNING

Kommunestyret har det øverste ansvaret for å kontrollere kommunens virksomhet, og kan kreve enhver sak lagt fram for seg til orientering eller avgjørelse. Kommunestyret kan gjøre om vedtak som er gjort av andre folkevalgte organ eller administrasjonen, i samme utstrekning som disse selv kan gjøre om vedtak, jf. kommuneloven § 22-1.

1. KONTROLLUTVALGET

Kontrollutvalget skal på vegne av kommunestyret forestå det/den løpende kontroll med kommunens virksomhet, under dette se til at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning.

Kontrollutvalget skiller seg i stor grad fra andre kommunale styrer, råd og utvalg da utvalget ikke skal drive politisk virksomhet, og heller ikke skal overprøve politiske prioriteringer gjort av ~~andre~~ kommunens folkevalgte organ eller andre kommunale organer, jf. forskriften § 1.

Kontrollutvalget skal framstå som et kompetent, uavhengig, objektivt og synlig organ med høy integritet.

Kontrollutvalgets medlemmer og varamedlemmer har rett på deltagelse på kommunens folkevalgtopplæring, som for kommunestyremedlemmene.

2. FORMÅL

Kontrollutvalget skal medvirke til å sikre den allmenne tillit til at de kommunale oppgavene blir ivaretatt på best mulig måte og i samsvar med gjeldende lover og forskrifter.

Utvalget skal bl.a. påse at:

- kommunens årsregnskaper blir revidert på en betryggende måte,
- det blir ført kontroll med at den økonomiske forvaltninga er i samsvar med lov og vedtak,
- kommunen bruker ressurser til å løse oppgaver som samsvarer med kommunestyrets vedtak og forutsetninger,
- kommunens ressursbruk og virkemidler er effektive i forhold til målene som er satt,
- lov og regelverk etterleves i den kommunale virksomheten,
- kommunens styringsverktøy og virkemidler er hensiktsmessige og
- resultatene i tjenesteproduksjonen er i tråd med kommunestyrets forutsetninger.

3. VALG OG SAMMENSETNING

Kontrollutvalget skal ha 5 medlemmer. Kommunestyret velger medlemmer og varamedlemmer til kontrollutvalget som første sak etter valg av formannskap og ordfører/varaordfører i det konstituerende møte. Minst 1 av de valgte medlemmene i kontrollutvalget skal være medlem av kommunestyret.

Kommunestyret velger leder og nestleder. Utvalgsleder kan ikke være medlem av samme parti eller tilhøre samme gruppe som ordføreren. Det bør tas hensyn til kontinuitet i utvalget.

Utelukket fra valg er ordfører, varaordfører, medlem og varamedlem av formannskapet, medlem og varamedlem av folkevalgt organ med beslutningsmyndighet og ansatte i kommunen. Medlemmer og varamedlemmer av kommunestyret er likevel valgbare. Utelukket fra valg er også personer som har lederstilling, eller er medlem eller varamedlem av styret eller bedriftsforsamlingen, i et selskap som kommunen har eierinteresser, eller i et interkommunalt politisk råd eller et kommunalt oppgavefellesskap.

Kommunestyret kan når som helst foreta nyvalg av utvalgets medlemmer. Ved utskifting av ett eller flere medlemmer av utvalget, skal det foretas nyvalg av samtlige medlemmer.

4. GENERELL INSTRUKS

Kontrollutvalget skal følge lov og forskrifter og - så langt det passer - de regler og retningslinjer for saksbehandling, møteorden og møteledelse m.m. som er fastsatt i Utsira kommune, jf. reglement for kommunestyre, formannskap og faste utvalg, vedtatt 23.04.01, sak /01, endret i 2011, sak /11.

4.1 Taushetsplikt

For medlemmene, varamedlemmene og sekretariatet for kontrollutvalget gjelder de allmenne reglene om taushetsplikt i forvaltningsloven. Kontrollutvalgets medlemmer og varamedlemmer skriver under egen taushetserklæring.

4.2 Etikk

Utvalget skal ha fokus på kommunens etiske retningslinjer og skal i sitt arbeid bidra til å ivareta og styrke innbyggernes tillit til den kommunale virksomhet.

Medlemmene bør unngå å komme i situasjoner som vil føre til at det kan stilles spørsmål ved vedkommendes integritet og de oppfordres til å registrere seg i KS sitt styrevervregister.

5. OPPGAVER

Kontrollutvalget kan i prinsippet ta opp alle forhold ved kommunens virksomhet, så lenge det kan defineres som kontroll og tilsyn. Kontrollutvalget kan hos kommunen, uten hinder av taushetsplikt, kreve alle opplysninger, utredninger eller alle dokument, og gjøre undersøkelser som det finner nødvendig for å gjennomføre oppgavene.

Ansvar for å gjennomføre vedtak ligger hos rådmannen, jf. kommuneloven § 23.

Utvalget skal føre kontroll med at vedtak blir satt i verk og etterlevd.

5.1 Internkontroll

Kontrollutvalget skal se til at forvaltningen av kommunen sine verdier er forsvarlig sikret ved et forsvarlig internt kontrollopplegg, jf. kommuneloven kapittel 25, og dersom det blir nødvendig gi innstilling med anbefalinger om at det må gjøres tiltak.

5.2 Årsregnskap

Kontrollutvalget skal se til at årsregnskapene til kommunen og kommunale selskap og foretak blir revidert på en trygg måte, og holde seg orientert om revisjonsarbeidet. Kontrollutvalget skal, gjennom sitt tilsyn med revisjonen, skaffe seg nødvendig innsyn i om regnskapet ikke inneholder vesentlige feil eller mangler.

Kontrollutvalget gir uttalelse til kommunestyret om regnskapene, med kopi til formannskapet. Kopien må være formannskapet i hende tidnok til at det kan ta hensyn til uttalelsen før det gjør innstilling om årsregnskapet til kommunestyret.

5.3 Forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget skal se til at det jevnlig blir gjennomført forvaltningsrevisjon av virksomheten til kommunen.

Gjennom forvaltningsrevisjon kan kontrollutvalget undersøke om kommunen etterlever regelverk, når fastsette mål, og om ressursene blir forvaltet på en effektiv måte. Kontrollutvalget skal, innenfor de rammene som er gitt av kommunestyret, velge tema og utforme problemstillinger basert på en risiko- og vesentligvurdering av kommunens virksomhet og virksomheten i kommunens selskaper.

Kontrollutvalget skal minst en gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret har konstituert seg, utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Som grunnlag for en slik plan skal det gjennomføres en overordnet analyse av kommunens virksomhet basert på risiko- og vesentlighetsvurderinger. Planen skal godkjennes av kommunestyret.

Kommunestyret kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen.

5.4 Eierskapskontroll

Kontrollutvalget skal kontrollere om den som utøver kommunen sine eierinteresser gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring. I heleide kommunale selskap har kontrollutvalget rett til å være til stede på generalforsamlinger, representantskapsmøter og andre eierorgan. Kontrollutvalget og kommunens revisor skal varsles når det holdes slike møter.

Kontrollutvalget skal minst en gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret har konstituert seg, utarbeide en plan for gjennomføring av selskapskontroll.

Kommunestyret kan fastsette regler for kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskap.

Kommunestyret kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen.

5.5 Granskning

Kontrollutvalget skal kunne iverksette granskning av enkeltsaker/forhold. Formålet er å avklare faktiske forhold og analysere årsaker, og under dette om en eller flere enkeltpersoner har gjort feil eller brutt regler.

Granskning kan iverksettes på eget initiativ eller dersom ordfører eller minst 3 av kommunestyremedlemmene ber om det.

5.6 Orientering fra rådmannen/kommunedirektøren

Kontrollutvalget kan som ledd i å føre kontroll med kommunens virksomhet be rådmannen/kommunedirektøren orientere om saker og aktuelle tema.

6. MØTE- OG SAKSBEHANDLING

Møtene i kontrollutvalget skal holdes for åpne dører, jf kommuneloven § 11-5, såframt utvalget selv har vedtar noe annet. Vedtaket må da være begrunnet med gyldig lovhjemmel.

Dørene skal lukkes dersom utvalget skal behandle opplysninger som er underlagt lovbestemt taushetsplikt, jf. kommuneloven § 11.5.

6.1 Forberedelser / møteinnkalling / saksliste

Saksliste blir satt opp av lederen i samråd med sekretariatet. Innkalling med saksliste til møtet skal sendes til utvalgsmedlemmene og varamedlemmene, ordfører og revisor med rimelig varsel. De to sistnevnte har møte- og talerett i møtene til kontrollutvalget.

Rådmannen/kommunedirektøren får alltid normalt innkalling med saksliste til orientering, og må møte når han blir innkalt til møtene. Rådmannen eller andre ansatte i kommunen kan bli innkalt til kontrollutvalget for å orientere om en sak eller gi opplysninger i konkrete tilfelle. Når ansatte i kommunen blir innkalt til møte, skal rådmannen orienteres om dette på forhånd.

Rådmannen kan la seg representere av fullmektig når han/hun finner dette høvelig og kontrollutvalgslederen ellers samtykker. Kontrollutvalget kan òg invitere eksterne personer for å opplyse eller orientere om en sak.

Møteinnkalling og sakskart er offentlige, men saker som skal unntas offentligheten etter lov og forskrifter, skal gjøres anonyme på sakskartet. Saksdokument som er merket «*Unntatt offentlighet i medhold av off.lov.*» blir bare sendt ut til de som skal ha slike dokument for å ta stilling i saken.

6.2 Møtestruktur

Utvalgsleder er møteleder. Ved forfall fungerer nestleder. Har begge forfall, blir særskilt møteleder valgt ved flertallsvalg.

Kontrollutvalget kan bare treffe vedtak dersom minst halvparten av medlemmene er til stede under møtet.

Vedtak blir fattet med flertall av de stemmene som blir avgitt. Ved likt stemmetall i andre saker enn valg, blir lederens stemme avgjørende.

Utvalget kan treffe vedtak i en sak som ikke stod på møtekartet, dersom ikke møteleder eller 1/3 av medlemmene motsetter seg dette.

6.3 Inhabilitet for folkevalgte

Kommuneloven § 11-1 gjelder òg for kontrollutvalget. Når det blir spørsmål om et medlem er inhabilt, skal ikke medlemmet være med å behandle spørsmålet, men gå fra møtet.

Dersom et medlem vet at hun/han vil være inhabil, må hun/han melde ifra om dette på forhånd, slik at varamedlem kan bli innkalt.

6.4 Tilbakemelding fra utvalget

Det skal førest møteprotokoll fra møtene. Revisor kan forlange sine uttalelser på møtet blir protokollert. Utskrift av møteprotokollen skal sendes til medlemmene, varamedlemmene, revisor, ordfører og rådmann/kommunedirektør, og dessuten til kommunestyret til orientering.

Protokollen skal godkjennes i neste møte og skal være sendt ut på forhånd.

Særutskrifter fra kontrollutvalgsmøtet skal sendes til rådmannen eller revisor når det blir gjort vedtak som krever handling fra han/hun.

Saker fra kontrollutvalget skal normalt fremmes direkte til kommunestyret for behandling. I saker der kontrollutvalget har innstillingsrett, har verken rådmannen/kommunedirektør eller formannskapet anledning til å gi innstilling. Innstillingsretten til kontrollutvalget er knyttet til saker der kontrollutvalget rapporterer resultatet av sitt arbeid.

Dette gjelder blant annet:

- plan for forvaltningsrevisjon,
- plan for eierskapskontroll,
- rapporter fra gjennomførte forvaltningsrevisjoner
- rapporter fra gjennomførte eierskapskontroller,
- rapportering om saker som ikke er fulgt opp av administrasjonen.

Saker som skal realitetsbehandles av kommunestyret, skal oversendes ordfører som egne saker.

6.5 Oppfølging

Kontrollutvalget skal se til at kommunestyret sine vedtak i forbindelse med gjennomførte forvaltningsrevisjoner, blir fulgt opp. Kontrollutvalget sitt ansvar for oppfølging er rettet mot både administrasjonen og andre folkevalgte organ. Kontrollutvalget skal også rapportere til kommunestyret om hvordan kommunestyret sine merknader til forvaltningsrevisjonsrapporter er blitt fulgt opp. I tillegg skal det rapporteres om tidligere saker som etter utvalget sin mening ikke er blitt fulgt opp på en tilfredsstillende måte.

6.6 Uttalelser

Kontrollutvalget kan uttale seg i saker det får seg forelagt eller i saker de selv velger å behandle. Det er utvalget som organ som skal gi slik uttalelse.

6.7 Innsyn og undersøkelse

Utvalget skal se til at det blir iverksatt undersøkelser når dette er vedtatt av kommunestyret. Utvalget skal selv sørge for at det blir foretatt undersøkelser når de finner det nødvendig.

Kontrollutvalget kan kreve de opplysningene som er nødvendige for å gjennomføre kontroller fra interkommunale selskaper etter IKS-loven, interkommunale politiske råd, kommunale oppgavefellesskap, aksjeselskap der en kommune alene eller sammen med andre kommuner, fylkeskommuner eller interkommunale selskaper direkte eller indirekte eier alle aksjer.

Det foreligger plikt for rådmannen/kommunedirektøren å rapportere eventuelle mistanker om mislighold og mulige avvik til revisjonen, som på sin side har plikt til å rapportere dette videre til kontrollutvalget.

6.8 Rapportering

Kontrollutvalget skal rapportere til kommunestyret resultatet av de undersøkelser som er gjennomført og resultatet av disse. Dette kan skje ved at uttalelse til årsregnskapet blir sendt kommunestyret med kopi til formannskapet, forvaltningsrevisjonsrapporter og rapporter om eierskapskontroll blir lagt fram for kommunestyret sammen med innstilling som også inneholder anbefalinger, samt at kontrollutvalget avlegger årsmeldingen som blir sendt kommunestyret til orientering.

7 ANDRE FORHOLD

7.1 Sekretariat for kontrollutvalget

Kommunestyret skal sørge for at kontrollutvalget har den sekretærhjelpen som utvalget trenger. Sekretariatet skal se til at de sakene som blir behandlet av kontrollutvalget er forsvarlig utredet og at vedtakene i utvalget blir iverksatt.

Den som utfører sekretariatfunksjonen for kontrollutvalget er direkte underordnet kontrollutvalget og skal følge de retningslinje og pålegg som utvalget gir.

7.2 Bruk av sakkyndig hjelp

Kontrollutvalget kan innhente sakkyndig hjelp utover bistand fra sekretariat og revisjon når dette vurderes som nødvendig.

7.3 Budsjett

Kontrollutvalget skal ha eget budsjett som omfatter kontrollarbeidet i kommunen. Kontrollutvalget skal lage forslag til budsjett som skal følge formannskapets innstilling til kommunestyret etter kommuneloven kapittel 14.

7.4 Møte- og talerett i kommunestyret

Lederen og nestlederen har møte- og talerett i kommunestyret når utvalgets saker blir behandlet. Er leder eller nestleder hindret fra å møte, kan den utvalget peker ut, få møte- og talerett i kommunestyret i hans/hennes sted.

7.5 Informasjon

Det er normalt leder av kontrollutvalget som uttaler seg til pressen og andre, på vegne av kontrollutvalget, om saker som utvalget har til behandling.

7.6 Valg av revisjonsordning

Kommunestyret avgjør selv om kommunen skal ansette egne revisorer, delta i interkommunalt samarbeid om revisjon eller inngå avtale med annen revisor. Vedtaket skal gjøres etter innstilling fra kontrollutvalget.

7.7 Valg av revisor

Dersom kommunestyret vedtar å konkurranseutsette hele eller deler av revisjonen, foretar kommunestyret selv valg av revisor etter innstilling fra kontrollutvalget.

7.8 Valg av sekretariatsordning

Kommunestyret velger selv sekretariat for kontrollutvalget etter innstilling fra kontrollutvalget, jf. kommuneloven § 23-7.

8. HØRING

8.1 Virkeområde og formål

Kontrollutvalget kan avholde høringer innenfor sitt ansvarsområde. Med høring menes et møte i kontrollutvalget der en mottar muntlige forklaringer fra personer som er anmodet om å møte for å få belyst en spesiell sak eller et saksområde.

Formålet med reglementet er å sikre kontrollutvalgets og kommunestyrets informasjonsbehov i kontrollsaker og en god fremdrift i høringen, samtidig som hensynet til de innkaltes rettssikkerhet ivaretas.

8.2 Forberedelse av høring

Kontrollutvalget kan med vanlig flertall beslutte at det skal avholdes høring i en kontrollsak, og hvem som skal kalles inn for å møte. Høringen skal i utgangspunktet være åpen, men kontrollutvalget kan likevel med vanlig flertall beslutte at hele eller deler av høringen skal være lukket. Beslutning om helt eller delvis å gjennomføre høringen for lukkede dører må begrunnes med gyldig lovhjemmel.

Kontrollutvalget må klart definere formålet med høringen og hva utvalget forventer å oppnå. I tillegg bør kontrollutvalget ha en forventning om hvilken lærdom som kan trekkes ut av høringen kontra bruk av andre virkemidler.

Før høringen gjennomfører kontrollutvalget særskilte saksforberedende møter. Kontrollutvalget bør gjennomgå de problemstillinger som ønskes belyst, med sikte på å gjøre utspørringen mest mulig effektiv. Utvalget må også ta stilling til hvor mye bakgrunnsinformasjon som er nødvendig å innhente for gjennomføringen. Videre bør det fastsettes en fremdriftsplan for høringen.

Under de saksforberedende møter beslutter kontrollutvalget hvem som skal velges som hovedutspørrer under høringen, jf. § 4 tredje ledd. Kontrollutvalget kan i tillegg til hovedutspørrer også velge flere utspørrere blant utvalgets medlemmer. Valget av hovedutspørrere bør skje ut fra hensynet til å få saken allsidig belyst.

8.3 Den innkaltes stilling

Rådmannen/kommunedirektøren har møteplikt ved innkalling til høring. Andre ansatte i kommunen kan innkalles direkte for å møte til høring. Rådmannen skal i slike tilfelle alltid varsles, og gis adgang til å være til stede. Spørsmål stilles direkte til den innkalte, men rådmannen skal gis adgang til å supplere forklaringen om ønskelig.

Eksterne aktører kan inviteres til å møte til høring for å gi opplysninger.

Den som kalles inn/inviteres til å møte til høring, skal varsles i så god tid som mulig. Innkallingen skal angi den eller de saker kontrollutvalget ønsker forklaring om. Kopi av dette reglement skal vedlegges. Det skal videre opplyses om høringen skal være åpen, og om det skal tas referat. De som møter skal ha tilgang til kontrollutvalgets saksdokumenter med mindre regler om unntak fra offentlighet/ taushetsplikt tilsier annet.

Dersom et spørsmål ikke kan besvares uten å røpe opplysninger undergitt lovbestemt taushetsplikt, bør den innkalte gjøre kontrollutvalget oppmerksom på dette. Den innkalte kan anmode kontrollutvalget om å få avgi forklaring helt eller delvis for lukkede dører. Dersom det fremsettes slik anmodning, skal kontrollutvalget avbryte høringen, og behandle spørsmålet i lukket møte.

Den innkalte skal ha adgang til å medbringe en bisitter. Den innkalte har rett til å konferere med sin bisitter før svar avgis. Dersom møteleder gir adgang til dette, kan bisitteren supplere forklaringen. Dersom bisitter krever honorar må dekning av disse utgiftene avklares på forhånd.

8.4 Gjennomføringen av høringen

Kontrollutvalgets leder skal innledningsvis orientere om temaet for høringen og de prosedyrer som gjelder. Lederen påser at spørsmålene holder seg innenfor det tema som er angitt, og at den innkaltes rettssikkerhet ivaretas.

Før kontrollutvalget starter sin utspørring, skal den innkalte gis inntil 10 minutter til å gi sin versjon av saken. Lederen kan utvide den innkalles taletid i den grad det anses nødvendig for sakens opplysning.

Høringen innledes med at valgt hovedutspørrer stiller sine spørsmål. Deretter får kontrollutvalgets øvrige medlemmer ordet til spørsmål i den rekkefølge de ber om dette. Etter at utspørringen er over, skal den innkalte gis mulighet til å gi en kort sluttkommentar.

Meningsutveksling mellom kontrollutvalgets medlemmer skal ikke finne sted under høringen. Medlemmene skal heller ikke kommentere de svar som avgis, annet enn der dette inngår som en naturlig del av et oppfølgingsspørsmål. Upassende eller fornærmelig atferd eller spørsmål er ikke tillatt. Dette skal påtales av møteleder.

Et medlem av kontrollutvalget kan kreve at høringen avbrytes for at kontrollutvalget skal behandle den videre fremdrift, herunder forslag om at høringen skal avsluttes eller fortsette for lukkede dører.

Kontrollutvalget kan bare motta taushetspliktbelagte opplysninger for lukkede dører. Under en åpen høring må kontrollutvalgets medlemmer ikke gjengi eller vise til opplysninger underlagt lov- eller instruksfestet taushetsplikt.

8.5 Etterarbeid

Kontrollutvalget skal utarbeide rapport fra høringen. Rådmannen skal gis anledning til å uttale seg til rapporten, jf. Kommuneloven § 23-5. Rådmannens uttalelse skal ligge ved rapporten.

Rapporten oversendes kommunestyret for sluttbehandling, med innstilling fra kontrollutvalget

9. IVERKSETTING

Reglementet trer i kraft straks det er vedtatt.

Til stede: Tove Grimsby, Marte Eide Klovning, Geir Helge Rasmussen, Vebjørn Botn, Arvid Magne Hansen, Anny Austrheim, Ingunn Amdal, Katrine Klovning, Elisabeth Fosse, Rune Kvalvik og Bjørn Jostein Sandmo.
Generalforsamlingen var dermed lovlig satt.

GL Skipsregnskap AS v/Geirmund Lund møtte som referent og for gjennomgang årsregnskapet.

Han informerte om saker styret har jobbet etter fastsettelse av årsregnskapet vil bli orientert om som innledning til sak 4.

Til å signere protokoll: Møteleder og Rune Kvalvik og Geir Helge Rasmussen

Geir Helge Rasmussen hadde kommentar til innkalling vedrørende sak 5. Årsaken til at der er tatt med endring av vedtektene er kjønnsfordelingen i dagens vedtekter. Skulle pkt. 5 etter valget ikke oppfylle dagens vedtekter måtte GF vedtatt nye vedtekter

Siden november 2019 er det avdekket 3 alvorlige uønskede hendelser som styret har besluttet at det gjennomføres en ekstern gjennomgang av. Styret sammen med mannskapet beklager de ulemper et verkstedopphold medførte.

Driftsresultat:

Godt resultat. Resultat etter skatt er overskudd med kr. 3 343 141.

Thor Otto takket mannskap for det gode resultatet og innsats generelt.

Personell:

Frøde Skare ønsket avløsning i styret og Thor Otto påtok seg ansvaret som fungerende styreleder. Thor Otto takket Frøde for vel utført arbeid over flere år.

Toralf Austrheim fylte 63 år den 29. april 2020, og har arbeidet som kaptein i Utsirasambandet i nærmere 30 år. Han skal ha en meget stor del av æren for at det i dag er MS Utsira som trafikkerer i sambandet. Toralf ønsker å avslutte ansettelsesforholdet ved årsskiftet. Fra 10. august går Toralf over i en nyopprettet prosjektstilling i selskapet, med varighet til og med 31. desember 2020. I prosjektstillingen skal Toralf arbeide med ulike problemstillinger knyttet til knyttet reservebåt, kaianlegg og Karmsund Havn eventuelt forhold og tilrettelegging for elektrifisering av båten. Toralf vil bli knyttet opp mot Karmøy Skipsconsult Management AS (KSM).

Selskapet vil søke/søker etter ny styrmann. Tor Erling Skare blir skipper.

Ulike problemstillinger det jobbes med:

Tjenesteyting; Flere tjenester mht. til den daglige ledelsen av selskapet vil bli kjøpt KSM. I dette ligger at KSM utøver teknisk drift i samarbeid med skipets besetning og vil være ansvarlig for: a) Å engasjere, koordinere eksterne rådgivere og sakkyndige som en anser nødvendig for den daglige drift og opprettholdelse av virksomheten. b) Oppfølging teknisk i samarbeid med maskinisten (inkludert planlegging av årlig dokking med oppfølging mot sentrale myndigheter. Ved ev. havari skal disponenten overta hele ansvaret for oppfølging mot verksted, assuranceselskap og sentrale myndigheter. c) Å følge opp styrets personalpolitikk. d) Oppfølging større ombygginger (for eksempel miljøvennlig drift) sammen med person utpekt av styret..

Reservebåt; Selskapet har hatt dialog med flere aktører med hensyn til reservebåt. Styret har flere ganger beklaget ovenfor Kolumbus AS at reservebåt i Utsira-sambandet ikke har god nok løsning.

Kaianlegg på Utsira og Haugesund; Disse er utslitt. På Utsira arbeider styret aktivt mot RFK for å få utbedret kaien i Sørevgå. Det er satt av midler i budsjettet for 2023. I Haugesund har det vært møter med Karmsund Havnevesen. Neste møte er 19. august 2020. Innkalt av Havnesjefen er da Rogaland Fylkeskommune v/ Avdelingssjef Fylkesveiadministrasjon, Utsira kommune v/ordfører, Rutebåten Utsira v/styreleder. Dette kommer som resultat av at saken er adressert politisk. Dette som følge av at a) Karmsund Havn må få dekket inn om lag 3 mill kroner til reparasjoner og oppgraderinger og b) økning i havneutgifter på 300%.

Miljøstatsingen og eierskap av MS Utsira; Dette adresseres som sak 8.

Personalhåndbok; Arbeid med vil bli fullført ved hjelp av advokat.

Årsregnskapet ble gjennomgått av Geirmund Lund fra GL Skipsregnskap AS.

Årsmelding og regnskap ble før generalforsamlingen sendt til aksjonæren som er Utsira Kommune.

GF mente det ikke var nødvendig å lese gjennom styrets årsberetning da en hadde fått tilsendt den sammen med innkalling.

Det ble påpekt at en ikke er pliktig til å legge ved styrets årsberetning, men styret er av den oppfatning at det er god orientering til aksjonærene og andre interesserte. En vil derfor også i fremtiden legge ved styrets årsberetning.

I balansen pr. 31.12.2019 er der avsatt kr. 2 382 000 til å møte klassekostnadene for 2020 og 2021. I årets og tidligere års regnskap har en kostnadsført klassekostnader. Dette prinsippet har en fulgt i over 10 år.

Driftstilskudd justeres iht SSB for innenriksfart og justeringen for 2019 utgjør dette 2,4 %. Denne justeringen, sammen med god kostnadskontroll gjør at selskapet har overskudd etter skatt med kr. 3 343 141. Årsaken til dette er bra utført arbeid i forbindelse med årets verkstedopphold. Kostnaden til årets verkstedopphold er det laveste selskapet har hatt på flere år, samt lavere bunkerspris som er kr. 1,2 mill lavere enn budsjettert.

Likviditeten er god og arbeidskapitalen (hele tusen):

Årstall	2019	2018
Omløpsmidler	17 686	12 989
Kortsiktig gjeld	8 167	6 375
Arbeidskapital	9 519	6 375
Avdrag/renter	4 659	4 579
Langsiktig gjeld	23 777	27 795

Med hensyn til utbytte er GF enig i at dette må avventes med hensyn til de 2 havariene en har hatt med egenandel på totalt kr. 800 000

Styrets årsberetning og årsregnskapet ble enstemmig vedtatt med at årets overskudd overføres annen egenkapital i selskapet.

Sak 5 Valg av styret ev. endring av vedtekter:

Til nytt styret ble enstemmig valgt:

Styrets leder	Thor Otto Lohne
Styremedlem	Siv-Len Strandskog
	Daniella De Vreeze
	Ole Damm Kvilhaug
	Bjarne Austrheim
Varemedlem	Gunn Skjelde
	Josephine Nesse
	Rolf Amdal
	Jan Kristian Mathiassen

Ikke nødvendig med endring av vedtektenes § 5.

Sak 6 Godtgjørelse til styret

Ingen endring.

Sak 7 Godkjenning av godtgjørelse til revisor.

Styret gis fullmakt til å godkjenne revisjonshonoraret på kr. 18.000

Sak 8 Miljøvennlig drift

Thor Otto Lohne presenterte for GF iht vedlegg videre arbeid med miljøvennlig drift. Han påpekte at han har vært mye i kontakt med Kolumbus v/Rolf Michael

NoX midler på kr. 28, 4 mill har en fått utsettelse med å sette prosjektet i gang til 31.07.2021. Tilskudd fra Miljødepartementet på kr. 12 mill avventes avklart før sommerferien. Kolumbus har søkt Enova om tilskudd til landanlegget. Forventet tilskudd 40 % av en kostnadsramme på kr. 60 mill.

Styret ønsker å få en avklaring på det videre arbeidet som innebærer 3 valg:

- Rutebåten Utsira AS forsøker å få finansiert ombygging med lånefinansiering via bank, men uten garanti fra RFK. Garanti fra RFK vil kunne bli oppfattet som brudd på konkuranselovgivningen.
- RFK/Kolumbus overtar eierskapet av MS Utsira etter ombygging av MS Utsira
- En gjør ingen ombygging og selger båten 1.01.2025.

Generalforsamlingen ga styret følgende fullmakt ved avstemming:

- I. Ny utredning og innhenting av anbud fra Wärtsila- estimert kostand kr. 120 000. 100 % tilslutning – 11 stemmer for.
- II. Styret forslag til å utrede muligheten for egen finansiering av ombygging til miljøvennlig drift. Vedtatt med 10 mot 1 stemme.

Styrets leder Thor Otto Lohne takker for tilliten som styrets leder og generalforsamlingen ble opphevet.

Utsira den 18. juni 2020

Thor Otto Lohne

Geir Helge Rasmussen

Rune Kvalvik

Årsregnskap 2019 for Rutebåten Utsira AS

org. nr. 984 734 794

**Utført av :
GL Skipsregnskap AS
Autorisert regnskapsførerselskap
Kaien 11, Boks 80
4291 Kopervik
Tlf. 52 80 42 0**

Årsberetning 2019

Virksomhet

Selskapet driver med lokalrute mellom Utsira - Haugesund.
Selskapet har konsesjon fra Rogaland Fylkeskommune på sambandet frem til 2025.
Selskapet har forretningskontor på Utsira, Utsira kommune.

Rettvisende oversikt over utvikling og resultat

Selskapets driftsinntekter utgjorde kr. 33 960 457 mot i fjor kr. 33 116 585. Resultat etter skatt er overskudd med kr. 3 343 141 mot fjorårets overskudd kr. 2 031 212. Egenkapitalen i selskapet utgjør kr. 12 006 874 av en balansesum på kr. 46 669 286.

Selskapet overskudd er basert på flere faktorer. Driftstilskuddet ble justert med 2,4 %. En hadde budsjettert med et rimelig og kort verkstedopphold noe som også skjedde. Dessverre hadde en i desember 2019 havari og egenandel kr. 300 000 er kostnadsført i årets regnskap, samt ekstra leiefartøy for noen dager. Prisen på bunkers er lavere enn selskapet hadde budsjettert med. Forskjellen utgjør kr. 1 200 000. Inntekter og andre kostnader er lavere enn budsjettert og i årets regnskap er der kostnadsført kr. 882 000 i fremtidig klassekostnader. Selskapets lønnskostnader og vedlikehold båt er i henhold til budsjett og totalt er årets resultat kr. 1 908 000 bedre enn budsjettert.

Balanseført avsetning til fremtidige klassekostnader i 2020/21 er på kr. 2 382 000..

Styret vil også gi honnør til mannskapet ombord som har bidratt med å holde årets vedlikeholdskostnader i henhold til budsjett.

Nevnte faktorer gjør at styret er fornøyd med utviklingen og at årets overskudd på kr. 3 343 141 styrker egenkapital i selskapet.

Fjorårets verkstedopphold var i henhold til budsjett og styret sammen med mannskapet beklager sterkt ovenfor passasjer og brukere av MS Utsira de ulemper verkstedoppholdet medfører. En vil allikevel gi honnør til MS Røværffjord som utførte ruten ved verkstedoppholdet selv om den har sine begrensninger ved dårlig vær.

Selskapet har dialog med flere aktører med hensyn til reservebåt. Norled som er den nye operatøren på Røværerruten ble benyttet i januar 20 pga av havariet på MS Utsira i desember 2019. Styret har flere ganger beklaget ovenfor Kolumbus AS at reservebåt i Utsira-sambandet ikke har god nok løsning og styret er av den oppfatning at Kolumbus ønsker å bidra med å finne en bedre løsning for fremtiden.

Styret er fornøyd med at venterommene som er i Norevåg og på Garpeskjærskaien benyttes mer og mer. Den etablerte biloppstillingen på fergekaien i Haugesund som etter møte med Karmsund Havnevesen vil påføre selskapet ller Utsira Kommune leiekostnader.

Kaianlegg på Utsira og Haugesunder svært utslitt. På Utsira arbeider styret aktivt mot RFK for å få utbedret kaien i Sørrevåg. Arbeidet med utbedring er medtatt i budsjett og vil starte om 2-3 år. I Haugesund har der allerede vært møter med Karmsund Havnevesen og Kolumbus. Styret er av den oppfatning at kostnader med utbedring av kai og høyere kai- og anløpsavgift ikke skal belastes Rutebåten Utsira AS. Slik det ser ut pt vil dette fremover være en utfordring for Kolumbus og RFK med å komme til enighet med Karmsund Havnevesen.

Årsberetning 2019

Selskapet har i 2019 hatt en økning i driftstilskuddet med kr. 820 878 og SSB er i 2019 på 2,4 %.

Billettinntektene har en nedgang kr. 43 894, mens økning på frakt av gods er på kr. 23 035

Avsetning klassekostnader i 2019 utgjør kr. 882 000 og i selskapets balanse har en avsatt kr. 2 382 000. En avsetter beløpet da en i 2020 er usikker på hvor høy klassekostnadene vil bli da det er mye av utstyret som skal gjennom fornyelse og klassing.

Det er blitt avholdt møter i 2019 i forbindelse med miljøsatsingen og eierskap av MS Utsira. I RFK ble søknaden om tilskudd til ombygging av MS Utsira utsatt med begrunnelse at her måtte avklares blant annet eierskapet til MS Utsira, samt en ønsker ikke å gi Rutebåten Utsira AS fordel ved neste søknad om å drive rutesambandet fra 01.01.2025. Styret benyttet advokat for å se på muligheten til å unngå utlysning av neste konsesjonsrunde og få forlenget dagens avtale med 10 år. RFK hadde ingen mulighet til å gi dispensasjon.

Gjennom samarbeidet med Kolumbus og RFK søkte en om EU - midler for ombygging til fossilfri drift av MS Utsira. Dessverre nådde ikke denne søknad frem og i januar 2020 fikk en avslag.

Videre arbeid for styret fremover vedrørende fossilfri drift vil være å få avklart med Rogaland Fylkeskommune blant annet eierskapet av MS Utsira og om selskapet ønsker ombygging til miljøvennlig (batteri) drift. Selskapet mottok tilskudd med kr. 28,4 mill i 2018 og har fått utsettelse til juni 2020. Det haster med å få generalforsamlingen til å fatte vedtak om en ønsker å bygge om til miljøvennlig drift.

Kolumbus AS ønsker en rask avgjørelse og er klar på at kostnadene med landanlegg via Rutebåten Utsira AS skal belastes Kolumbus AS.

Til slutt må generalforsamlingen fatte vedtak om en ønsker å bygge om til miljøvennlig drift.

Totalt antall passasjer er 33 712 som er en nedgang med 1 783 passasjer. Totalt antall biler er 10 685 som er en nedgang med 48 biler. Styret vil fortsette samarbeidet med næringslivet på Utsira med å intensivere markedsføringen av Utsira. Den 21. mars 2020 skal MS Utsira delta i Haugesund under "Møt Utsira i Haugesund".

Fortsatt drift

Forutsetningen om fortsatt drift er til stede, og årsregnskapet for 2019 er satt opp under denne forutsetningen.

Årsberetning 2019

Arbeidsmiljø og likestilling

Det er styrets leder som har personalansvaret og har kontakt med mannskapet. Styret takker mannskapet for interessen og ikke minst engasjement med å videreutvikle arbeidet med miljøet. Dette arbeidet vil styret fortsette med, for å videreutvikle det administrative arbeidet ombord med større tillitt og ansvar til mannskapet da en er av den oppfatning at dette vil bidra til å styrke arbeidsmiljøet om bord.

Det er ikke påført skader eller ulykker på personell i driftsvirksomheten. Selskapet fører oversikt over sykefravær iht lover og forskrifter.

Selskapets ansatte er vesentlig menn, men det legges opp til lik behandling av begge kjønn ved rekruttering av personell til drift og ledelse.

Styret består av 3 menn og 2 kvinner. Styret har i 2019 hatt 4 styremøter, 2 eiersamtaler og 2 driftsmøter med Kolumbus, samt andre møter med Karmsund Havnevesen.

Ytre miljø

Selskapet forurensar ikke det ytre miljø utover hva som må påregnes for denne type drift, men viser til avsnittet om miljøsatsing i styrets årsberetning

Utsira den 10. mars 2020

Styrets leder
Frode Skare

Styremedlem
Siv-Len Stranskog

Styremedlem
Maria Vorre Thomassen

Styremedlem
Thor Otto Lohne

Styremedlem
Ole Damm Kvilhaug

RUTEBÅTEN UTSIRA AS

Resultatregnskap

	Note	2019	2018
ORDINÆRT RESULTAT			
DRIFTSINNTEKTER OG DRIFTSKOSTNADER			
Driftsinntekter			
Salgsinntekt		3 364 345	3 341 089
Annen driftsinntekt		30 596 111	29 775 496
Sum driftsinntekter		33 960 457	33 116 585
Driftskostnader			
Lønnskostnad	1	11 042 753	10 927 103
Avskrivning på varige driftsmidler	2	2 714 655	2 705 300
Annen driftskostnad	1	15 467 919	16 423 979
Sum driftskostnader		29 225 327	30 056 381
DRIFTSRESULTAT		4 735 130	3 060 204
FINANSINNTEKTER OG FINANSKOSTNADER			
Finansinntekter			
Annen renteinntekt		194 977	110 113
Annen finansinntekt		5 782	6 015
Sum finansinntekter		200 759	116 128
Finanskostnader			
Annen rentekostnad		647 378	634 991
Annen finanskostnad		1 425	1 010
Sum finanskostnader		648 803	636 000
NETTO FINANSPOSTER		(448 044)	(519 872)
ORDINÆRT RES. FØR SKATTEKOSTNAD		4 287 086	2 540 332
Skattekostnad	3	943 945	509 120
ÅRSRESULTAT		3 343 141	2 031 212
OVERFØRINGER OG DISPONERINGER			
Overføringer annen egenkapital	4	3 343 141	2 031 212
SUM OVERFØRINGER OG DISPONERINGER		3 343 141	2 031 212

RUTEBÅTEN UTSIRA AS

Balanse pr. 31.12.2019

	Note	31.12.2019	31.12.2018
EIENDELER			
ANLEGGSMIDLER			
Varige driftsmidler			
Landanlegg	2	112 700	147 000
MS Utsira	2,5	28 800 200	31 471 200
Automater	2	70 400	0
Sum varige driftsmidler		28 983 300	31 618 200
SUM ANLEGGSMIDLER		28 983 300	31 618 200
OMLØPSMIDLER			
Beholdning			
Beholdning bunkers		702 209	516 275
Sum beholdning		702 209	516 275
Fordringer			
Kundefordringer		969 301	3 482 036
Andre fordringer	10	1 533 852	1 667 146
Sum fordringer		2 503 153	5 149 182
Bankinnskudd, kontanter o.l.			
Bankinnskudd, kontanter o.l.	6	14 480 624	7 323 975
Sum bankinnskudd, kontanter o.l.		14 480 624	7 323 975
SUM OMLØPSMIDLER		17 685 986	12 989 432
SUM EIENDELER		46 669 286	44 607 632

RUTEBÅTEN UTSIRA AS

Balanse pr. 31.12.2019

	Note	31.12.2019	31.12.2018
EGENKAPITAL			
Innskutt egenkapital			
Selskapskapital	4,7	1 200 000	1 200 000
Sum innskutt egenkapital		1 200 000	1 200 000
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	4	10 806 874	7 463 733
Sum opptjent egenkapital		10 806 874	7 463 733
SUM EGENKAPITAL		12 006 874	8 663 733
GJELD			
LANGSIKTIG GJELD			
Avsetning for forpliktelser			
Utsatt skatt	8	2 717 159	1 773 214
Sum avsetning for forpliktelser		2 717 159	1 773 214
Annen langsiktig gjeld			
Gjeld til kredittinstitusjoner	5	23 777 428	27 795 140
Sum annen langsiktig gjeld		23 777 428	27 795 140
SUM LANGSIKTIG GJELD		26 494 587	29 568 354
KORTSIKTIG GJELD			
Leverandørgjeld		1 702 321	1 117 540
Skyldig offentlige avgifter		617 400	701 424
Annen kortsiktig gjeld	9,10	5 848 104	4 556 580
SUM KORTSIKTIG GJELD		8 167 825	6 375 545
SUM GJELD		34 662 412	35 943 899
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		46 669 286	44 607 632

Utsira den 10. mars 2020

Styrets leder
Frode SkareStyremedlem
Siv-Len StranskogStyremedlem
Maria Vorre ThomassenStyremedlem
Thor Otto LohneStyremedlem
Ole Damm Kvilhaug

Noter 2019

Regnskapsprinsipper:

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk for små foretak.

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år etter siste dag i regnskapsåret.

Anleggsmidler og langsiktig gjeld

Anleggsmidler omfatter eiendeler bestemt til varig eie og bruk for virksomheten. Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost, men med restverdi etter 20 år . Varige driftsmidler føres opp i balansen og avskrives over driftsmidlets forventede økonomiske levetid. Varige driftsmidler nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som forventes ikke å være av forbigående art. Nedskrivninger blir reversert når grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger finnes å være til stede.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer føres opp i balansen etter fradrag for avsetning til forventede tap.

Klassifikasjonskostnader

Klassifikasjonskostnader settes av i regnskapet fortløpende.

Skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter periodens betalbare skatt som blir utlignet og forfaller til betaling i neste regnskapsår i tillegg til endring i utsatt skatt. Utsatt skatt er beregnet med skattesatsen ved utgangen av regnskapsåret (22%) på grunnlag av skattereduserende og skatteøkende midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier. I beregningen er det også medtatt ligningsmessig framførbart underskudd ved regnskapsårets utgang. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reversere i samme periode er utlignet og nettoført.

Noter 2019

Note 1 - Lønnskostnader, ytelser til ledende personer

	I år	I fjor
Lønninger	8 518 977	8 316 966
Arbeidsgiveravgift	1 021 013	1 016 649
Annen personalkostnad	438 461	400 109
Pensjonskostnader	1 064 302	1 193 378
Sum	11 042 753	10 927 103

Selskapet har hatt gjennomsnittlig 10 årsverk.

Selskapet er pliktig å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Selskapets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne loven.

Selskapet har ikke daglig leder, men styrets leder er kontaktperson for selskapet.

Godtgjørelse til styret utgjør kr. 171 334.

Kostnadsført revisjonshonorar for 2019 utgjør kr. 18 000.

Note 2 - Avskrivning på varige driftsmidler

	Landanlegg	MS Utsira	Automater	Sum
Anskaffelseskost pr. 1/1	357 545	69 937 120	0	70 294 665
+ Tilgang	0	0	79 755	79 755
Anskaffelseskost pr. 31/12	357 545	69 937 120	79 755	70 374 420
Akk. av/nedskr. pr 1/1	210 545	38 465 920	0	38 676 465
+ Ordinære avskrivninger	34 300	2 671 000	9 355	2 714 655
Akk. av/nedskr. pr. 31/12	244 845	41 136 920	9 355	41 391 120
Balanseført verdi pr 31/12	112 700	28 800 200	70 400	28 983 300
Procentsats for ord.avskr	9-10	5-20	20-20	

Noter 2019

Note 3 - Skattekostnad

Spesifikasjon av årets skattegrunnlag:

Resultat før skattekostnader	4 287 086
+ Permanente og andre forskjeller	3 575
+ Endring i midlertidige forskjeller	2 268 142
= Inntekt før anvendelse av framført underskudd	6 558 803
- Anvendt skattemessig framførbart underskudd	6 558 803
= Inntekt	0

Spesifikasjon av årets skattekostnad:

Beregnet skatt av årets resultat	0
= Sum betalbar skatt	0

+/- Endring i utsatt skatt (regnskapsført)	943 945
= Ordinær skattekostnad	943 945
Skattesats i inntektsåret	22

Note 4 - Egenkapital

	Aksjekapital	Annen egenkapital	Sum
Egenkapital 01.01.	1 200 000	7 463 733	8 663 733
Årets resultat		3 343 141	3 343 141
Egenkapital 31.12.	1 200 000	10 806 874	12 006 874

Note 5 - Gjeld til kredittinstitusjoner

Gjeldspost med forfall senere enn 5 år fra balansedagen utgjør pr. 31.12. kr. 2 296 041.

Av selskapets gjeld er sikret ved pant :

Gjeld til kredittinstitusjoner Kr. 23 777 428

Den bokført verdien av eiendeler stillet som sikkerhet for denne gjeld :

MS Utsira Kr. 28 800 200

Selskapet har i løpt av året fått endret sitt kausjonsansvar til selvskyldnergaranti som medfører redusert rentekostnad med 0,5 %.

Noter 2019

Note 6 - Bankinnskudd, kontanter o.l.

Bundne bankinnskudd ut over skattetrekkinnnskudd utgjør pr 31.12. i år kr 486 490.
og utgjorde pr 31.12. i fjor kr 470 904.

Skyldig skattetrekk kr. 482 347 er innbetalt den 15.01.2020.

Note 7 - Selskapskapital

Selskapet har 1 200 aksjer hver pålydende kr. 1 000, samlet aksjekapital utgjør kr. 1 200 000. Selskapet har kun en aksjeklasse og stemmerettsregler følger de alminnelige bestemmelser i aksjeloven.

Aksjonærens navn :	Antall aksjer :	Andel :
Utsira Kommune	1 200 aksjer	100 %

Note 8 - Utsatt skatt/utsatt skattefordel

Utsatt skatt/utsatt skattefordel

	2019	2018
+ Driftsmidler inkl. goodwill	20 994 300	22 397 050
+ Gevinst- og tapskonto	-66 430	-83 038
- Andre avsetninger for forpliktelser	2 382 000	1 500 000
- Skattem. fremf. underskudd som utlignes	6 195 145	12 753 948
= Grunnlag utsatt skatt	12 350 725	8 060 064
Utsatt skatt	2 717 159	1 773 214

Note 9 - Klassefond

I regnskapet har en avsatt for klassefond med kr. 2 382 000.

I 2019 er klassekostnaden svært lav, mens en i 2020 vil få høye klassekostnader på utstyr ombord i båten.

I årets regnskap er der kostnadsført kr. 882 000 mot klassekostnader.

Selskapet har valgt å tidsavgrense kostnaden, samt tidsavgrense tilskuddet fra Rogaland Fylkeskommune.

Note 10 - Andre fordringer

MS Utsira hadde havari 20.12.2019 og kostnader i forbindelse med havari er bokført mot forskuddsbetalte kostnader. Egenandel kr. 300 000 er kostnadsført i 2019.

Haugaland Revisjon AS

Medlem av Den norske Revisorforening

Registrerte revisorer:
Sigve Strand
Sigbjørn Espevold

Til generalforsamlingen i

Rutebåten Utsira AS

UAVHENGIG REVISORS BERETNING FOR 2019

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Rutebåten Utsira AS' årsregnskap som viser et overskudd på kr 3.343.141.

Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2019, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2019, og av dets for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlaget for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Side 1 av 2

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Mer om revisors oppgaver og plikter: <https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000

«Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Haugesund, 11. mars 2020

Haugaland Revisjon AS

Sigbjørn Espevold
Registrert revisor

Geirmund Lund

Fra: Frode Skare <frode.skare@haugnett.no>
Sendt: 4. mai 2020 12:24
Til: Geirmund Lund
Kopi: maria vorre thomassen; Ole Damm Kvilhaug; Siv-Len Strandskog; Sigbjørn Espevold; Thor Lohne
Emne: Re: Rutebåten Utsira AS

Hei,

Har lest gjennom.
Bekrefter herved signatur på balanse og styrets årsberetning.

Mvh
Frode Skare

Sendt fra min iPhone

4. mai 2020 kl. 10:55 skrev Thor Otto Lohne <tolo@borglandadvisory.com>:

Bekrefter signatur på balanse og styrets årsberetning.

On Mon, 4 May 2020 at 09:22, Geirmund Lund <geirmund.lund@glskip.no> wrote:

Hei

Da vi ikke har hatt styremøte etter 11. mars 2020 ber jeg om at dere bekrefter signatur på balanse og styrets årsberetning.

Antar dere har lest gjennom årsregnskapet og styrets årsberetning ved innkalling til styremøte tirsdag 17. mars 2020.

Bekreftelse sendes pr. mail til meg og ber om rask tilbakemelding da jeg sender ut innkalling i dag.

Med vennlig hilsen,

GL Skipsregnskap AS
Autorisert regnskapsførerselskap

Geirmund Lund

Fra: maria vorre thomassen <mariavorre_697@hotmail.com>
Sendt: 4. mai 2020 13:42
Til: Frode Skare; Geirmund Lund
Kopi: Ole Damm Kvilhaug; Siv-Len Strandskog; Sigbjørn Espevold; Thor Lohne
Emne: Re: Rutebåten Utsira AS

Hei,

Har lest gjennom.
 Bekrefter herved signatur på balanse og styrets årsberetning.

Mvh
 Maria Thomassen

Last ned [Outlook for iOS](#)

Fra: Frode Skare <frode.skare@haugnett.no>
Sendt: Monday, May 4, 2020 12:24:16 PM
Til: Geirmund Lund <geirmund.lund@glskip.no>
Kopi: maria vorre thomassen <mariavorre_697@hotmail.com>; Ole Damm Kvilhaug <ole.damm.kvilhaug@rogfk.no>; Siv-Len Strandskog <siv-len.strandskog@sola.kommune.no>; Sigbjørn Espevold <Sigbjorn@haugalandrevisjon.no>; Thor Lohne <tolo@borglandadvisory.com>
Emne: Re: Rutebåten Utsira AS

Hei,

Har lest gjennom.
 Bekrefter herved signatur på balanse og styrets årsberetning.

Mvh
 Frode Skare

Sendt fra min iPhone

4. mai 2020 kl. 10:55 skrev Thor Otto Lohne <tolo@borglandadvisory.com>:

Bekrefter signatur på balanse og styrets årsberetning.

On Mon, 4 May 2020 at 09:22, Geirmund Lund <geirmund.lund@glskip.no> wrote:

Hei

Da vi ikke har hatt styremøte etter 11. mars 2020 ber jeg om at dere bekrefter signatur på balanse og styrets årsberetning.

Geirmund Lund

Fra: Ole Damm Kvilhaug <ole.damm.kvilhaug@rogfk.no>
Sendt: 4. mai 2020 10:32
Til: Geirmund Lund; Frode Skare; Thor Otto Lohne; maria vorre thomassen; Siv-Len Strandskog
Kopi: 'Sigbjørn Espevold'
Emne: SV: Rutebåten Utsira AS

Hei.
 Har lest gjennom. Ser bra ut.
 Bekrefter herved signatur på balanse og styrets årsberetning.
 Ole Damm Kvilhaug

Fra: Geirmund Lund <geirmund.lund@glskip.no>
Sendt: mandag 4. mai 2020 09:22
Til: Frode Skare <frode.skare@haugnett.no>; Thor Otto Lohne <tolo@borglandadvisory.com>; maria vorre thomassen <mariavorre_697@hotmail.com>; Ole Damm Kvilhaug <ole.damm.kvilhaug@rogfk.no>; Siv-Len Strandskog <siv-len.strandskog@sola.kommune.no>
Kopi: 'Sigbjørn Espevold' <Sigbjorn@haugalandrevisjon.no>
Emne: Rutebåten Utsira AS

Hei

Da vi ikke har hatt styremøte etter 11. mars 2020 ber jeg om at dere bekrefter signatur på balanse og styrets årsberetning.

Antar dere har lest gjennom årsregnskapet og styrets årsberetning ved innkalling til styremøte tirsdag 17. mars 2020.

Bekreftelse sendes pr. mail til meg og ber om rask tilbakemelding da jeg sender ut innkalling i dag.

Med vennlig hilsen,

GL Skipsregnskap AS
 Autorisert regnskapsførerselskap

Geirmund Lund
 Dir.tlf +47 52 80 42 01
 Mob. +47 900 64 130

Hvis du ikke er rett mottaker til denne e-posten, vennligst kontakt avsender, og slett e-posten.

Geirmund Lund

Fra: Thor Otto Lohne <tolo@borglandadvisory.com>
Sendt: 4. mai 2020 10:55
Til: Geirmund Lund
Kopi: Frode Skare; maria vorre thomassen; Ole Damm Kvilhaug; Siv-Len Strandskog; Sigbjørn Espevold
Emne: Re: Rutebåten Utsira AS

Bekrefter signatur på balanse og styrets årsberetning.

On Mon, 4 May 2020 at 09:22, Geirmund Lund <geirmund.lund@glskip.no> wrote:

Hei

Da vi ikke har hatt styremøte etter 11. mars 2020 ber jeg om at dere bekrefter signatur på balanse og styrets årsberetning.

Antar dere har lest gjennom årsregnskapet og styrets årsberetning ved innkalling til styremøte tirsdag 17. mars 2020.

Bekreftelse sendes pr. mail til meg og ber om rask tilbakemelding da jeg sender ut innkalling i dag.

Med vennlig hilsen,

GL Skipsregnskap AS
Autorisert regnskapsførerselskap

Geirmund Lund
Dir.tlf +47 52 80 42 01
Mob. +47 900 64 130

--
Thor O. Lohne
Founding Partner

Geirmund Lund

Fra: Siv-Len Strandskog <siv-len.strandskog@sola.kommune.no>
Sendt: 4. mai 2020 10:47
Til: Ole Damm Kvilhaug
Kopi: Geirmund Lund; Frode Skare; Thor Otto Lohne; maria vorre thomassen; Sigbjørn Espevold
Emne: Re: Rutebåten Utsira AS

Har lest gjennom.
Bekrefter herved signatur på balanse og styrets årsberetning.

Siv-Len Strandskog

Sendt fra min iPhone

4. mai 2020 kl. 10:32 skrev Ole Damm Kvilhaug <ole.damm.kvilhaug@rogfk.no>:

Har lest gjennom. Ser bra ut.

Bekrefter herved signatur på balanse og styrets årsberetning.

Generalforsamlingen 18. juni 2020

Miljøvennlig drift av MS Utsira

«Siste nytt», 1

- I følge Kolumbus bør elektrifisering av Utsirasambandet bli behandlet i RFK tidlig i høst, og ved et positivt vedtak kan prosjektet få oppstart i 4. kvartal 2020 og fartøyet bli satt i drift igjen sommeren 2021.
- Ombygging av MS Utsira er estimert til om lag 90 mill. (prisregulering). Restgjeld er om lag 21 mill. NOK. Pr. 31.12.2024 skal lånet være nedbetalt.
- Rutebåten Utsira AS som har fått tilsagn om støtte fra NOx-fondet på 28 mill. NOK til elektrifisering. Næringslivets NOx-fond; *“Ny frist for gjennomføring av tiltaket og at tiltaket blir satt i drift er innen 31.7.2021. Denne e-posten fungerer som oppdatert betingelse for tilsagnet. Gi beskjed om dere ønsker revidert tilsagnsbrev også. Ved ytterligere utsettelses av tiltaket, må dette baseres på søknad til NOx-fondet.»*
- Utsira kommune er medfører på RFKs søknad til Miljødirektoratets Klimasatsordning 2020 om støtte til dekking av merkostnader knyttet til elektrifisering av MS Utsira. Søknaden forventes avklart før sommerferien og støtten vil bli på 12 mill.

«Siste nytt», 2

- Anløpssted;
- Prosjektgruppe etablert. Konstituerende møte avholdt 17. juni.
- Båten vil kunne holde 13 k og således ha overfartstid som nå. Båten vil ha tilstrekkelig batterikapasitet til å kunne betjene det anløpsstedet som vil ha lengst overfartstid.
- RFK/Kolumbus vil ev. bygge og eier nødvendig ladeinfrastruktur. Kolumbus har søkt Enova om støtte til landanlegg. Ev. støtte er 40 % av kr. 60 mill.
- Anløpssted trenger ikke være avklart før en starter arbeidet med ombygging av båten, men **anløpssted må stå ferdig til båten er ombygd.**
- Wartsila-rapport blir oppdatert med evt. Utvikling; Oppdatere tilbud og utstyrsinformasjon fra underleverandører; Implementere ny informasjon/kunnskap. Sjekk alle beregninger (stabilitet, energiforbruk etc). Avklare grensesnitt lading.
- Antatt kostnad NOK 120 000,- (timepris NOK 1200 + MVA, 100-150 timer)

Veivalg må avstemmes med RFK/Kolumbus

1

- Avtale med RFK/Kolumbus som garanterer for lån og finansierer ombygging.
- Premiss; RFK/Kolumbus overtar eierskapet av båten etter ombyggingen, da båten skal benyttes i neste kontrakts-periode.
- Rutebåten Utsira AS fortsetter drift av sambandet frem til 31.12.2024, kun med den endring av selskapet betaler leie til RFK/Kolumbus i stedet for renter og avdrag til Kommunalbanken.
- Rutebåten Utsira AS deltar i konkurransen om driften av sambandet i ny kontrakt.

2

- Rutebåten Utsira AS tar initiativ til ombygging.
- RFK/Kolumbus lyser ut kontrakt for sambandet (2022). Konkurranses grunnlaget vil utformes med minimum 30 % vekt på klimagassutslipp og maksimalt 70 % vekt på pris, i samsvar med Fylkestingets vedtak 10.12.2019.
- RFK må vedta å utvide lånegarantien slik at Rutebåten Utsira AS kan finansiere restbeløpet (ca. 93-28,4) med økt lån i Kommunalbanken.
- Rutebåten Utsira AS vil delta i konkurransen på linje med andre rederi.

3

- RFK/Kolumbus og Rutebåten Utsira AS tar initiativ til ombygging.
- Det inngås avtale om at a) båten skal benyttes i neste kontrakts-periode og b) RFK/Kolumbus overtar eierskapet av båten **til avtalt pris/vilkår** skulle Rutebåten Utsira AS ikke vinne konkurransen av sambandet i ny kontrakt.
- Rutebåten Utsira AS vil delta i konkurransen på linje med andre rederi.

Kolumbus mener følgende;

1

- Avtale med RFK/Kolumbus som garanterer for lån og finansierer ombygging.
- Premiss; RFK/Kolumbus overtar eierskapet av båten etter ombyggingen, da båten skal benyttes i neste kontrakts-periode.
- Rutebåten Utsira AS fortsetter drift av sambandet frem til 31.12.2024, kun med den endring av selskapet betaler leie til RFK/Kolumbus i stedet for renter og avdrag til Kommunalbanken.
- Rutebåten Utsira AS deltar i konkurransen om driften av sambandet i ny kontrakt.

2

«Ikke reelt, da RFK kun vil stille ny lånegaranti dersom det er inngått avtale om at RFK overtar eierskapet til MF Utsira etter ombyggingen»

3

«I strid med Lov om offentlige anskaffelser § 5»

Synspunkter, 1

1. Gitt konkurransegrunnlaget (30% vekt på klimagassutslipp og 70% vekt på pris), så vil en båt på hydrogen ikke nå fram på pris. Hydrogen er dyrt.
 - a) Basert på dette konkurransegrunnlaget foreslås det at alternativer til elektrisk drift "parkeres"
2. Basert på Kolumbus' synspunkter er det i realiteten kun to valg;
 - a) RFK/Kolumbus overtar eierskapet av båten etter ombyggingen til elektrisk drift:
Eller
 - b) Utsira/Rutebåten Utsira AS gjøre ingenting og selger båten 1.01.2025.
3. Skal Utsira eie båten etter ombygging må;
 - a) RFK utvide lånegarantien. Dette kan kun - om mulig - løses politisk.
Eller

Synspunkter, 2

4

Ny løsning

b) Rutebåten Utsira AS låner 60 mill. i privat bank uten at RFK garanterer

- Fylkesadvokaten og Kolumbus har kommet fram til at man for neste periode må lyse ut sambandet. Det er en konkurransevidende fordel for Rutebåten Utsira AS at de eier en båt som RFK finansierer.
- Skipspanteobligasjonen på MS Utsira slettes nå. Dette betyr at det ikke vil være pant i MS Utsira og selskapet kan ta opp lån. Støtte fra NOx-fondet på 28 mill. NOK vil være egenkapital.
- Her bør to spor utforskes;
 1. Tro på «god hånd» i et uovervinnelig fartøy (som det vil være med unik NOx støtte) i konkurransen om driften av sambandet.
 - Utfordringen er å få overbevist bank.
 2. Hvis RFK ikke finansierer, kan det da inngås avtale om at a) båten skal benyttes i neste kontraktsperiode og b) ny driftsoperatør overtar eierskapet av båten/leier båten skulle Rutebåten Utsira AS ikke vinne konkurransen av sambandet i ny kontrakt?
 - Utfordringen er om også dette er i strid med Lov om offentlige anskaffelser § 5.

Synspunkter oppsummert

(Realistiske) valg synes å være som følger;

- a) Lån i privat bank og tro på «god hånd» i et uovervinnelig fartøy (som det vil være med unik NOx støtte) i konkurransen om driften av sambandet. Utfordringen er å få overbevist bank.
Eller
- b) RFK/Kolumbus overtar eierskapet av båten etter ombyggingen til elektrisk drift:
Eller
- c) Utsira/Rutebåten Utsira AS gjøre ingenting og selger båten 1.01.2025.